

SOUPIS
PADLÝCH V
PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLCE
1914 - 1919

FILIP KRUPA A ERIKA ONDŘEJOVA

L. Bohem na shledanou

ÚVOD

Atentát spáchaný 28. června 1914 v Sarajevu na následníka rakousko-uherského trůnu Františka Ferdinanda d'Este a jeho manželku Žofii se stal osudovým okamžikem evropských dějin. Přestože obyvatelstvo monarchie doufalo, že ke konfliktu nedojde, ve vzduchu viselo napětí a zavládla nejistota. Všichni sledovali, jak na atentát zareaguje rakousko-uherská vláda. Pádná odpověď na sebe nenechala dlouho čekat. Srbsko obdrželo ostré ultimátum a začaly přípravy na válku. Dne 28. července 1914 císař František Josef I. vyhlásil válku Srbsku prostřednictvím známého provolání „*Mým národům*“. Tímto aktem se roztočil kolotoč událostí, který přerostl až v první světový konflikt.

Velká válka se stala posledním světovým konfliktem, do něhož byli povinně odvedeni i muži ze Zubří. Odvody do války zasáhly celou obec a vyvolaly mezi lidmi silné emoce. Strach a nejistota se nevyhýbaly ani mužům. Tragickým příkladem může být osud jednoho ze zuberských mužů, Františka Krupíka (*1881 - †1915), který uvěřil mylné informaci, že musí narukovat, a pod tíhou situace spáchal sebevraždu. Na nádražích se odehrávaly dojemné scény loučení - plakaly ženy, děti i samotní odcházející muži. Někteří záložníci nastupovali do vlaků v opilosti a pořádek musely zajišťovat četnické hlídky.

Dnes víme, že z Českých zemí narukovalo přibližně 1 200 000 vojáků. Podle záznamu z obecní kroniky ze Zubří narukovalo na frontu na 600 mužů ve věku od 18 do 50 let, což představovalo zhruba jednu pětinu tehdejšího obyvatelstva obce. Většina mužů ze Zubří narukovala v rámci doplňovacího obvodu Kroměříž. Nejčastěji nastupovala služba u 3. pěšího pluku nebo 25. zeměbranceckého pluku. Tyto jednotky byly dobovým tiskem často označovány jako tzv. „Valašské pluky“. Jelikož Zubří spadalo pod okres Valašské Meziříčí, nacházelo se v oblasti působnosti Vojenského velitelství Vídeň (II. sborová oblast). Zuberští odvedenci však mohli být podle potřeby zařazeni i do jiných jednotek – například k praporům polních myslivců, k ženistům, dragounům nebo k různým typům dělostřeleckých formací. V průběhu války se jejich přidělení mohlo měnit v závislosti na vývoji bojové situace a potřebách armády.

3. pěší pluk arcivévodky Karla (3. IR – Infanterieregiment) byl založen roku 1715. Během první světové války se významně zapojil do bojů na několika frontách. Na začátku války působil převážně na východě, kde se účastnil bojů na ruské frontě v Haliči. První prapor tohoto pluku byl mezitím nasazen samostatně v Srbsku. Po vstupu Itálie do války se pluk v květnu 1915 přesunul na rakousko-italskou hranici, kde zaujal obranné pozice v oblasti řeky Soči poblíž města Piava. Ke konci roku 1915 byl z ruské fronty na Soču převelen i zbytek pluku. V roce 1916 byl celý pluk dočasně přemístěn zpět na východní frontu,

kde pomáhal čelit rozsáhlé Brusilovově ofenzívě, která patřila k nejmasivnějším ruským útokům celé války. Po jejím utlumení se jednotka znovu vrátila na italské bojiště. Následujícího roku byl pluk nasazen v Rumunsku. Po rumunské porážce se však znovu vrátil do Itálie, kde pokračoval v bojích až do konce války v roce 1918.

Druhý tzv. „Valašský pluk“, **25. zeměbrancecký pěší pluk (Landwehr-Infanterieregiment Nr. 25, který byl na jaře roku 1917 přejmenován na 25. střelecký pluk – Schutzen-Regiment Nr. 25)**, byl již v srpnu 1914 nasazen na východní frontu, konkrétně do Haliče, kde se úspěšně zapojil do prvních střetů s ruskou armádou. Během svého působení na ruské frontě pluk absolvoval řadu náročných bojových operací, avšak nejtvrďší zkouškou si prošel na počátku července 1916. Při obraně rakouského předmostí u haličského města Luck čelil ničivé Brusilovově ofenzívě. Pluk zde utrpěl obrovské ztráty na životech i raněných a mnoho jeho příslušníků padlo do zajetí. Ruské jednotky prorazily frontu a zatlačily rakousko-uherské síly až o 80 kilometrů západněji, než se jejich postup podařilo zastavit pomocí německých a rakouských záloh. Na jaře 1917 byl 25. pluk přesunut na italskou frontu, kde se o rok později zapojil do poslední velké rakousko-uherské ofenzivy. Dne 18. června 1918, po několikahodinové dělostřelecké přípravě, se pluk vydal do útoku. Vojáci překonali rozvodněnou řeku Piavu a v těžkém boji zblízka dobyli důležité italské pozice na výšinách Montello. Za tuto odvahu a nasazení bylo jednotce později uděleno nejvyšší rakousko-uherské vyznamenání. Ofenzíva však byla zastavena. Při následném ústupu sehrál 25. pluk důležitou roli jako zadní voj, když bránil piavské předmostí před italskými protiútoky a kryl ústup ostatních jednotek zpět přes řeku do původních pozic.

Válečné roky si začaly vybírat svou daň, a to nejen na frontách, ale i na obyvatelích v zázemí. Vojáci, kteří měli „šťěstí“, zemřeli rychle, ale mnozí z nich umírali dlouhé hodiny v bolestech, bez pomoci, v bahně bojišť nebo v přeplněných vojenských lazaretech. Mnozí skončili v přeplněných zajateckých táborech, kde vládly kruté podmínky a kde často zemřeli vyčerpáním, hladem nebo nemocemi. Řada vojáků se z války vracela s vážnými zraněními, která měla dopad nejen na jejich vlastní životy, ale i na životy jejich blízkých, zejména pokud se jednalo o nemajetné rodiny.

Zatímco muži bojovali na frontách, tíha každodenního života dopadla především na ženy, děti a starší generace, které zůstaly doma. Životní podmínky se během války prudce zhoršovaly. Stále větší drahota a stále častější rekvizice základních surovin zhoršovaly dostupnost zcela běžných potravin. Každodenní život se postupně zúžil na pouhé přežívání. Ženy musely kromě péče o domácnost převzít i práci a povinnosti nepřítomných mužů. Ani děti nebyly ušetřeny. Od útlého věku se zapojovaly do válečného hospodářství – ve školách i doma sbíraly plodiny jako jahody, jahodové či malinové listí, kaštiny, žaludy, kopřivy a mnoho dalších, které pomáhaly nahradit nedostatek surovin a potravin, ať už pro obyvatele v monarchii, tak i pro vojáky na frontě. Odrostlejší děti pomáhaly matkám nejen v zemědělství, ale i v chodu domácnosti. Těžké to měla starší generace, jejíž zástupci často žili na výminku a stávali se přítěží pro zbylé členy domácnosti. Ve společnosti tehdy kolovalo hořké pořekadlo: „*Babičko, dědečku – neujídejte nám z našeho chlebičku.*“ Vyčerpané a oslabené organismy byly navíc velmi náchylné k nemocem, jako byly úplavice, spalničky, černý kašel, které se šířily společností po celou dobu války, a ke konci války i smrtící španělská chřipka.

Když v roce 2023 zvítězil v participativním rozpočtu návrh na zřízení pamětní desky občanům padlým v první světové válce, stanovil si autor projektu za cíl nejen důstojně připomenout jejich památku, ale také zmapovat všechny oběti ze Zubří, které během války položily život. Navázal tím na badatelskou činnost místního historika a muzeologa pana Mgr. Jana Koláčka (*1930 – †2014), jenž se tomuto tématu dlouhodobě věnoval. Bohužel, své bádání už nestačil dokončit. S jeho odchodem odešla i část cenných poznatků, které nebyly nikdy zaznamenány. V dochovaných materiálech se zachovalo jen několik

poznámek k tomuto období a ty jsou dnes uloženy v Muzeu Zubří. Během dalšího zkoumání se ukázalo, že seznam padlých a nezvěstných vojáků, s nímž pan Koláček pracoval, vycházel ze zápisu v obecní kronice z roku 1924. V tomto záznamu se uvádí: „*Padlo, neb zranění a nemoci podlehlo 65 mužů, z toho 26 ženatých a 39 svobodných.*“ K tomu se mu podařilo dohledat ještě dalších 16 vojáků, kteří byli vedeni jako nezvěstní.

Postupem času bylo zřejmé, že bude třeba vrátit se s pátráním až na začátek. Přesto je na místě před prací pana Koláčka smeknout. Navzdory omezenému přístupu ke zdrojům, které jsou dnes již dostupné, dokázal shromáždit mnoho cenných informací. Autor projektu si zároveň uvědomil, že samotný seznam jmen na pamětní desce dnes už mnoha lidem nic neřekne.

Z této potřeby vznikla i tato brožura, na jejíž tvorbě se podílelo Muzeum Zubří. Jejím cílem bylo, pokud to prameny dovolily, doplnit ke každému vojínovi alespoň základní informace: rodinné vazby, bydliště, zaměstnání, místo odvodu, vojenskou jednotku, místo úmrtí a případné místo pohřbení. Přestože se podařilo shromáždit velké množství údajů, práce na tomto projektu dosud není u konce. Stále se nepodařilo dohledat všechny osoby uvedené v zápisu obecní kroniky ani několik jmen ze seznamu odvedených vojáků Domobrany, uloženého ve Státním okresním archivu ve Vsetíně. Významným limitem bylo i krátké časové období, ve kterém projekt vznikal, a rovněž nebylo v lidských silách projít veškeré dnes již online dostupné archivní materiály. I z těchto důvodů je brožura prozatím vydána pouze v elektronické podobě, aby bylo možno texty dále upravovat a doplňovat. Bádání v této oblasti bude nadále pokračovat a veškeré nové poznatky budou postupně zapracovány.

Prosíme čtenáře o pochopení, že se v textu mohou vyskytnout faktografické chyby, zejména v důsledku přepisů historických údajů. Za případné nepřesnosti se upřímně omlouváme a věříme, že si i přesto najdete cestu k příběhům mužů z naší obce.

V neposlední řadě bychom rádi poděkovali zaměstnancům Státního okresního archivu ve Vsetíně, zejména panu Mgr. Zdeňku Pomklovi, který nám byl nápomocen nejen jako archivář, ale také poskytl mnoho cenných rad a podnětů.

ADÁMEK FRANTIŠEK *2. 10. 1897 – †29. 6. 1917

Svobodný syn hofera a šindeláře Michala Adámka a jeho manželky Veroniky, rozené Krupové, se narodil dne 2. října 1897 v domě čp. 101. Rodina často střídala bydliště a žila v různých podnájmech. Vyrůstal spolu se sourozenci Františkou (*1900 - †1917) a Josefem (*1905). Živil se jako nádeník. Dne 30. června 1915 narukoval v Novém Jičíně jako střelec k 5. rotě 25. střeleckého pluku, s níž byl nasazen na italskou frontu. Padl 29. června 1917 v boji u Asiaga v provincii Vicenza v severní Itálii. Pohřben byl následujícího dne, 30. června 1917, na vojenském hřbitově severozápadně od kóty 1451 nedaleko Asiaga.

ADÁMEK JOSEF *29. 10. 1871 – †7. 4. 1919

Narodil se 29. 10. 1871 v Zubří v domě čp. 152 jako syn sedláka Josefa Adámka a jeho ženy Anny, rozené Bumbalové. Byl z dvojčat. Jeho bratr František zemřel 11. března 1873 na psotník. V roce 1902 se oženil s vdovou Annou Hatlapatkovou (*1864), rozenou Macečkovou, z čp. 193. Odstěhoval se ze Zubří v roce 1908. V roce 1910 žil v domě čp. 193 s manželkou, dcerou Amálií (*1906) a nevlastními dcerami Cecílií Hatlapatkovou (*1892) a Anežkou Hatlapatkovou (*1898). Živil se jako rolník. Přidělen byl k 3. pluku tyrolských myslivců, po zajetí umístěn v zajateckém táboře v italské obci Cassino – v katastru obce je známý klášter Montecassino. I měsíce po konci války zůstávaly v Itálii tisíce zajatců, pomalý průběh repatriace z Itálie byl způsoben nedostatečnými přepravními kapacitami a epidemií španělské chřipky. V táboru v únoru 1919 vypukla epidemie tyfu. Josef Adámek zemřel 7. dubna 1919 ve vojenské nemocnici Cassino.

ADÁMEK JOSEF *18. 3. 1890 – †21. 3. 1915

Nejstarší syn hofera a tkalcovského pomocníka Josefa Adámka a jeho manželky Veroniky, rozené Janoškové, se narodil dne 18. března 1890 v domě čp. 113. Vyrůstal se sourozenci Janem (*1893 – †1893), Annou (*1895), Františkou (*1897) a Janem (*1900 – †1923). Vyučil se zedníkem a pracoval jako zednický pomocník mimo Zubří. V roce 1914 narukoval jako voják k 25. zeměbranceckému pěšímu pluku, s nímž byl nasazen na ruskou frontu. Zemřel 21. března 1915 na průstřel hlavy v boji na haličském bojišti Cisma (dnešní Polsko).

ADÁMEK MICHAL *30. 4. 1879 –

Narodil se dne 30. dubna 1879 v domě čp. 249 do rodiny hofera Michala Adámka a jeho manželky Mariny, rozené Krpelíkové. Vyrůstal se sourozenci Josefem (*1881 – †1883), Rozálií (*1884 – †1885), Josefem (*1886 – †1908), Veronikou (*1892) a Františkou (*1894). V roce 1903 se oženil s vdovou Marií Fluksovou (*1854), rozenou Petrželovou. Společně žili v domě čp. 227 s jejími dětmi z předchozího manželství – Josefem Fluksou (*1886) a Annou Fluksovou (*1894).

Živil se jako nádeník a také se věnoval výrobě březových metel. Dne 17. prosince 1914 narukoval v Přerově jako voják k 25. zeměbranceckému pěšímu pluku, s nímž byl nasazen na ruskou frontu. Od 2. července 1917 je veden jako nezvěstný.

BARGEL JAN *23. 9. 1869 – †14. 10. 1918

Syn hofera Josefa Bargla a jeho manželky Rozálie, rozené Hasalíkové, se narodil v domě čp. 183. Pracoval jako dělník při výrobě cihel. V roce 1894 se oženil s Annou (*1871), se kterou měl osm dětí: Annu (*1895), Adolfa (*1899), Františku (*1900), Jana (*1901), Josefa (*1904), Antonii (*1906), Vincence (*1907) a Františka (*1908 – †1908). V roce 1908 Anna zemřela na zánět pobřišnice. O rok později, v roce 1909, se podruhé oženil s Rozinou (*1881), rozenou Krpelíkovou, vdovou po Josefu Machovi. Z tohoto manželství vzešly tři děti: František (*1910), Jindřich (*1913) a Štěpánka (*1924). Dne 14. srpna 1915 narukoval v Rožnově do vojenské služby. Zemřel 14. října 1918 v Zubří na zápal plic. *(Další podrobnosti o vojenské službě se dosud nepodařilo dohledat.)*

BARTOŠEK ANTONÍN *20. 11. 1880 – †28. 1. 1915

Svobodný syn hofera Františka Bartoška a jeho manželky Rosiny, rozené Tovyřšové, se narodil 20. listopadu 1880 v Chropyni v době, kdy tam jeho otec působil ve službě. Od roku 1890 žila rodina v Zubří, v domě čp. 149, kde vyrůstal spolu se svými bratry Ludvíkem (*1874), Františkem (*1876) a Vincencem (*1878). Živil se jako nádeník při polních pracích. Narukoval jako vojín k 1. rotě 3. pěšího pluku. Zemřel 28. ledna 1915 na plicní tuberkulózu v nemocnici v Hranicích a dne 30. ledna 1915 byl pohřben na tamějším hřbitově.

BENA JOSEF *3. 1. 1890 – †3. 11. 1915

Svobodný syn domkaře Jana Beny a jeho manželky Anny, rozené Tvarůžkové, se narodil dne 3. ledna 1890. Vyrůstal v domě čp. 112 spolu se svým bratrem Janem (*1887). Vyučil se zedníkem. Dne 23. listopadu 1914 narukoval jako vojín k 80. pěšímu pluku, s nímž byl nasazen na italskou frontu. Padl 3. listopadu 1915 v boji u Oslavije (dnešní Slovinsko). Jeho tělo zůstalo bojišti a bylo ponecháno k pohřbení nepřitelem.

CIBULEC ANTONÍN *12. 9. 1876 – †21. 2. 1916

Narodil se dne 12. září 1876 v domě čp. 230 jako nemanželský syn Mariny Cibulcové, dcery domkaře Jiřího Cibulce a jeho manželky Mariny, rozené Pobořilové. Pracoval jako lesní a polní dělník. V roce 1900 se oženil s vdovou Rozálií Vlkovou (*1863), rozenou Machovou, z domu čp. 233. Společně žili v domě čp. 266, kde se jim narodilo šest dětí: synové Vincent (*1903 – †1907) a Antonín (*1909 – †1911) a dcery Hermína (*1902 – †1915), Františka (*1906 – †1906), Josefa (*1909 – †1909) a Josefa (*1913). Padl 21. února 1916 na neznámém bojišti. *(Doposud se nepodařilo zjistit, kde narukoval a u které jednotky sloužil.)*

CIBULEC ALOIS *28. 6. 1884 –

Narodil se dne 28. června 1884 do rodiny domkaře a tesaře Jiřího Cibulce a jeho manželky Terezie, rozené Pavlíkové. Rodina žila v domě čp. 230, kde vyrůstal spolu se sourozenci Františkem (*1872), Josefem (*1875), Anežkou (*1878), Terezií Annou (*1881) a Františkou (*1887 – †1899). Po smrti otce v roce 1887 se vedení hospodářství ujala matka. Vyučil se sedlářem u Josefa Hradila v Břešti u Kroměříže. Po vyučení zůstal v Kroměříži, kde žil v domě čp. 181 a pracoval jako zřízenec u státní dráhy. V roce 1910 se oženil s Ludmilou Krejčíkovou (*1887). Narukoval v hodnosti vojína k 3. pěšímu pluku, kde byl od roku 1915 veden jako neznámý.

CIBULEC JULIUS *5. 7. 1896 – †4. 9. 1917

Svobodný syn hofera Františka Cibulce a jeho manželky Veroniky, rozené Juřičkové, která působila jako porodní bába, se narodil dne 5. července 1896 ve Vidči, v domě čp. 184. Rodina našla domov v Zubří, kde žila v nájmu v domě čp. 268, patřícímu silničnímu výboru, u něhož byl otec zaměstnán jako pohrabáč silnic. Vyrůstal spolu se svými sourozenci Vincencí (*1883), Inocencem (*1885), Františkou (*1888) a Julianou (*1895). Vyučil se sedlářem v Opavě. Dne 3. dubna 1916 narukoval jako vojín k 2. horskému dělostřeleckému pluku, s nímž byl nasazen na italskou frontu v Tyrolských Alpách. Padl 4. září 1917 v bitvě na Ruso del Oro u Predazza a následujícího dne byl pohřben na vojenském hřbitově Val Ceremano v Predazzu.

CIBULEC MICHAL *22. 9. 1867 – †22. 6. 1917

Narodil se dne 22. září 1867 do rodiny krejčího a hofera Michala Cibulce a jeho manželky Kateřiny, rozené Tovyřšové, v domě čp. 230. V roce 1875 se rodina přestěhovala do domu čp. 364, kde vyrůstal spolu se sourozenci Františkem (*1872), Annou (*1874 – †1876), Ludvíkem (*1875 – †1881) a Anežkou

(*1880). Vyučil se krejčím u svého otce a společně s ním pracoval v jeho dílně. V roce 1894 se oženil s Annou Zemanovou (*1870), dcerou pasekáře Jana Zemana z domu čp. 246. Manželé spolu vychovávali pět dětí: Anežku (*1897), Františka (*1902), Marii (*1905), Žofii (*1907) a Ladislava (*1910). Po roce 1900 se s rodinou přestěhoval do Krhové, kde bydleli v domě čp. 65. Pracoval jako tovární dělník ve sklářské huti. Narukoval jako voják k 25. zeměbranceckému pěšímu pluku, odkud byl převelen k 2. vozatajskému oddílu, s nímž byl nasazen na balkánskou frontu. Zemřel 22. června 1917 ve vojenské nemocnici v Alessiu na úplavici. Následující den byl pohřben na vojenském hřbitově v Alessiu (dnešní Albanie).

ČERNOTA JOSEF JAN *25. 8. 1895 – †13. 6. 1915

Svobodný syn chalupníka Jana Černoty a jeho manželky Anny, rozené Černotové, se narodil v domě čp. 387 v Hovězí. V roce 1898 získal jeho otec práci v Zubří jako noční hlídač na parní pile, kterou provozovala Rakouská společnost na výrobu celulózy z Vratimova. Když otec získal v roce 1902 od společnosti do nájmu dům čp. 394, přistěhovala se za ním manželka s dětmi.

Vyrůstal se sourozenci Anežkou (*1891), Růženou (*1900), Františkou (*1904) a Antonínem (*1907). Po dokončení obecné školy v Zubří nastoupil jako nádeník na zpracování dřeva na parní pile. Narukoval jako voják k 10. rotě 3. pěšího pluku, s nímž byl nasazen na ruskou frontu. Padl 13. června 1915 při dělostřeleckém útoku u Zatarie, Jarosław (dnešní Polsko), kde byl také pohřben.

ČÍP JOSEF *10. 7. 1890 – †15. 9. 1918

Svobodný syn domkaře Jana Čípa a jeho manželky Veroniky, rozené Krystkové z Poličné, se narodil 10. června 1890 v domě čp. 149. Vyučil se zedníkem a před narukováním pracoval jako zednický pomocník. V roce 1910 žil s ovdovělou matkou, bratrem Jindřichem (*1886) a sestrami Anežkou (*1889) a Veronikou (*1892) u svého bratra Adolfa (*1879) v domě čp. 391.

Narukoval jako voják k 3. pěšímu pluku, s nímž byl nasazen na italskou frontu. Od roku 1917 byl veden jako nezvěstný, později se však ukázalo, že padl do zajetí. Zemřel 15. září 1918 na zápal plic v nemocnici zajateckého tábora ve Fonte d'Amore v Itálii.

DAEHNE JOSEF ALOIS *22. 9. 1890 – †15. 6. 1915

Narodil se dne 22. září 1890 v domě čp. 322 do rodiny Josefa Daehne, úředníka na parní pile, a jeho manželky Františky, rozené Kratochvílové. Až do svého vyučení žil spolu s rodiči a sourozenci Rudolfem (*1894), Karlem (*1899), Marií (*1902), Hildou Helenou (*1904) a Robertem (*1908) v domě čp. 381. Vyučil se zámečnickem a pracoval jako elektromontér mimo Zubří. Narukoval jako voják k 10. rotě 25. zeměbranceckého pěšího pluku, kde dosáhl hodnosti svobodníka. S jednotkou byl nasazen na ruskou frontu. Padl 15. června 1915 v boji na hraniční hoře u Sanniki, okres Mósciska v Haliči a následujícího dne byl na tomto místě pohřben.

DIVÍN FRANTIŠEK *1890 –

Narodil se v roce 1890 v Zubří. *(Dosud se nepodařilo dohledat přesné datum ani místo narození.)* Byl domovsky příslušný do Zubří. Narukoval k 99. pěšímu pluku, s nímž byl nasazen na ruskou frontu. Naposledy byl spatřen 28. září 1915 u městečka Ołyka, okres Kiwercy, gubernie Volyň v tehdejším carském Rusku. Od té doby byl veden jako nezvěstný.

DIVÍN JAN *16. 6. 1875 – †12. 3. 1916

Syn hofera a tkalce Jana Divína a jeho manželky Anny, rozené Machové, se narodil dne 16. června 1875 v domě čp. 31. Vyrůstal se svými dvěma sestrami Františkou (*1869) a Rozálií (*1873). Před sňatkem pracoval jako nádeník na parní pile v Zubří. V roce 1904 se oženil s Annou, rozenou Krpelovou, dcerou

domkaře ze Zubří. Společně měli syna Josefa (*1907) a dcery Františku (*1906 – †1906) a Julianu (*1908). Rodina žila v podnájmu u domkaře Františka Němce v domě čp. 66. Spolu s manželkou se živilo jako domácí dělníci výrobou pleteného punčochového zboží. Dne 28. října 1915 narukoval v Rožnově k oddílu vojenských pracovníků (Militärarbeiter-Abteilung) 20/14, s nímž byl nasazen na srbskou frontu. Zemřel 12. března 1916 v nemocnici v Novém Pazaru (dnešním Srbsku).

DOBEŠ FRANTIŠEK *23. 8. 1888 – †15. 3. 1917

Narodil se dne 23. srpna 1888 v domě čp. 65 do rodiny domkaře Josefa Dobeše a jeho manželky Anny, rozené Opálkové. Od roku 1890 rodina žila v domku čp. 48, kde vyrůstal spolu se svými pěti sourozenci: Josefem (*1891 – †1891), Josefem (*1894 – †1918), Annou Marií (*1896 – †1896), Vincencí Františkou (*1901), Karlem (*1909) a Annou (*1909). Pracoval jako nádeník. V roce 1913 se oženil v Zašové s Annou Škrobákovou (*1882), dcerou kováře Jana. Manželé žili v domě čp. 7, v té době pracoval jako pivovarský pomocník v Bystřici pod Hostýnem.

Po vypuknutí první světové války narukoval k 3. pěšímu pluku, kde dosáhl hodnosti desátníka. Na frontě onemocněl cholerou a zemřel 15. března 1917 v infekční nemocnici v brněnských kasárnách. Pohřben byl dne 17. března 1917 na Ústředním hřbitově v Brně, oddíl 42, řada 18, hrob 1896.

DOBEŠ FERDINAND *12. 10. 1856 –

Narodil se dne 12. října 1856 v Zubří do rodiny domkaře Josefa Dobeše a jeho manželky Marie, rozené Žlebčíkové, v domě čp. 135. Později žil v Zašové, kde byl také domovsky příslušný. Narukoval jako voják (*Dosud se nepodařilo dohledat bližší údaje.*), avšak vzhledem k datu narození pravděpodobně nepůsobil u bojových jednotek. Byl veden jako nezvěstný, a proto byl dne 16. října 1931 rozhodnutím Krajského soudu v Olomouci prohlášen k datu 31. prosince 1918 za mrtvého.

DOBEŠ JOSEF LUDVÍK *1. 6. 1892 – †únor 1916

Svobodný syn mlynáře a později rolníka Ludvíka Dobeše a jeho manželky Veroniky, dcery sedláka Michala Poruby, se narodil v domě čp. 3. Později se rodina přestěhovala do domu čp. 67, kde vyrůstal se svými devíti sourozenci: Annou (*1888), Veronikou (*1890), Františkou (*1894), Josefou (*1896), Vincencí (*1899), Ludvíkem (*1901), Marií (*1903), Emilií (*1905) a Bedřiškou (*1907). Po smrti otce v roce 1907 pomáhal matce s vedením hospodářství. Dne 14. října 1914 narukoval k 1. záložní rotě 3. pěšího pluku, s níž byl nasazen na ruskou frontu. V oblasti Tveru u města Běžec (rusky Бежецк) padl do zajetí. V únoru roku 1916 zemřel na tyfus v nemocnici zajateckého tábora Troickoje u Taškentu (dnešní Uzbekistán).

DOBEŠ JOSEF *16. 6. 1894 – †31. 5. 1918

Bratr Františka Dobeše, svobodný syn domkaře Josefa Dobeše a jeho manželky Anny, rozené Opálkové, se narodil 16. června 1894 v domě čp. 48. Pracoval jako dělník. Narukoval dne 30. května 1915 ve Vítkovicích jako pěšák k 25. zeměbranceckému pěšímu pluku. Zemřel 31. května 1918 v Pobočné nemocnici c. k. zeměbrany u milosrdných sester ve Vídni (Fillialspital der k. k. Landwehr bei den barmherzigen Schwestern).

DOŘIČÁK BEDŘICH *26. 2. 1894 – †16. 6. 1918

Svobodný syn půlpasekáře Josefa Dořičáka a jeho manželky Rosiny, dcery domkaře Michala Goláně ze Stráitéže, se narodil 26. února 1894. Vyrůstal v domě čp. 270 spolu se sourozenci Josefem (*1889), Janem (*1896 – †1917), Ludvíkem (*1898), Františkem (*1902), Annou (*1904 – †1904), Žofií (*1905 – †1905), Cyrilem (*1906) a Antoníí (*1908). Doma pomáhal při polním hospodářství. Narukoval jako voják k 12. rotě 3. pěšího pluku, kde získal hodnost desátníka. S jednotkou byl nasazen na italskou frontu. Zemřel

16. června 1918 v Novetě, provincie Benátky, na průstřel břicha. Následujícího dne byl pohřben do hromadného hrobu na válečném hřbitově v Noveta di Piave v Itálii.

DOŘIČÁK JAN *9. 12. 1882 – †12. 9. 1918

Narodil se dne 9. prosince 1882 jako prostřední syn chalupníka Jana Dořičáka a jeho manželky Veroniky, rozené Pernicové, v domě čp. 109. Otec zemřel v roce 1884 na zápal plic a v listopadu 1886 zemřeli na zánět plic a akutní bronchitidu i jeho dva bratři – František Bohumil (*1880) a Jaroslav (*1884). Matka se v roce 1888 znovu provdala za Antonína Zemana z domu čp. 234, s nímž měla další děti: Cecilii Alžbětu (*1889 – †1890), Rudolfa (*1891 – †1891), Ludmilu (*1892) a Františku (*1895). Celá rodina žila v domě čp. 109 až do smrti matky v roce 1909.

Po její smrti převzal Jan Dořičák nejen dům, ale i vedení polního hospodářství. Kromě práce na poli se živil také domácí výrobou šindelů. V roce 1912 se oženil s Rozálií, rozenou Divínovou (*1876), vdovou po Ludvíku Koláčkovi. Společně žili s jejími dvěma dětmi z předchozího manželství – synem Michalem Divínem (*1903) a dcerou Boženou Divínovou (*1905). V roce 1913 se jim narodila dcera Františka. Dne 6. června 1915 narukoval ve Valašském Meziříčí jako vojín k 10. rotě 3. pěšího pluku, s níž byl nasazen na ruskou frontu. V roce 1918 upadl do zajetí ve městě Semibratowo (*rusky Семубратово*) v gubernii Jaroslavl, kde onemocněl. Zemřel 12. září 1918 na tuberkulózu plic v záložní nemocnici ve Wadovicích a 19. září 1918 byl pohřben na vojenském hřbitově v polských Wadovicích.

DOŘIČÁK JAN *26. 3. 1896 – †4. 9. 1917

Byl mladším bratrem Bedřicha Dořičáka a narodil se dne 26. března 1896 v domě čp. 270 do rodiny půlpasekáře Josefa Dořičáka a jeho manželky Rosiny, rozené Goláňové. Vyučil se zedníkem. Narukoval jako vojín k 9. setnině 3. pěšího pluku, s níž byl nasazen na italskou frontu. Padl 4. září 1917 v boji u Brestovice, okres Sežana, v oblasti Přímoří (dnešní Slovinsko). Dne 11. září 1917 byl pohřben na V. vojenském hřbitově Berjé.

DVORSKÝ LUDVÍK *21. 1. 1878 – †3. 5. 1915

Syn chalupníka Josefa Dvorského a jeho manželky Rozálie, rozené Juříčkové, se narodil dne 21. ledna 1878 v domě čp. 265, kde vyrůstal se starším bratrem Antonínem (*1871) a mladší sestrou Rozálií (*1884). Vyučil se, stejně jako jeho bratr, tesařskému řemeslu u svého otce.

V roce 1907 se oženil s Cecilíí Pavelkovou (*1882), dcerou domkaře Jana Pavelky z domu čp. 88, kde spolu také bydleli. Manželé měli sedm dětí: Aloisii (*1898 – †1898), Rozálii (*1901), Aloise (*1902), Ludvíka (*1905 – †1909), Josefa (*1908 – †1910), Rudolfa (*1912) a Josefa (*1914). Dne 3. srpna 1914 narukoval jako vojín k 10. rotě 25. zeměbranceckého pěšího pluku, s níž byl nasazen na ruskou frontu. Padl 3. května 1915 v Ujście Jezuickie (dnešní Polsko) a dne 5. května 1915 byl pohřben na vojenském hřbitově.

GAZDA JOSEF *11. 7. 1875 –

Narodil se dne 11. července 1875 jako jediný syn chalupníka Michala Gazdy a jeho manželky Kateřiny, rozené Mičolové z Vidče, v domě čp. 42, kde vyrůstal se svými pěti sestrami: Annou (*1869), Františkou (*1871), Rozálií (*1873), Veronikou (*1878) a Adélou (*1880). Po absolvování obecné školy pracoval jako dělník v továrně na pletení punčoch a přes léto se živil jako nádeník v polním hospodářství. V roce 1900 se oženil s Františkou Holišovou (*1880), dcerou domkaře Ondřeje Holiše z čp. 258. Manželé bydleli v domě čp. 151 a měli spolu sedm dětí: Augusta (*1900), Julianu (*1902), Annu (*1904), Františku (*1907), Josefa (*1909), Marii (*1911) a Cecilii (*1913). Dne 10. října 1914 narukoval v Rožnově pod Radhoštěm jako vojín k 25. zeměbranceckému pěšímu pluku, s nímž byl nasazen na ruskou frontu. Od 28. července 1916 byl veden jako nezvěstný, a proto byl na základě rozhodnutí Krajského soudu v Novém Jičíně dne 20. prosince 1926 prohlášen za mrtvého ke dni 29. července 1918.

HOLIŠ ANTONÍN *1. 6. 1890 – †3. 12. 1916

Svobodný syn Antonína Holiše a jeho manželky Veroniky, rozené Jurkové, se narodil dne 1. června 1890 v domě čp. 204, kde vyrůstal se svými sourozenci Františkou (*1881), Janem (*1883), Františkem (*1885 – †1915), Antoníí (*1888), Ludvíkem (*1892), Jindřichem (*1899) a Josefem (*1900). Vyučil se malířem pokojů a pracoval jako pomocník u mistra malíře pokojů.

Dne 3. června 1916 narukoval v Novém Jičíně jako vojín k 3. pluku tyrolských myslivců, s nímž byl nasazen na italskou frontu. Padl 3. prosince 1916 na hřbetě Roiten u městečka Rovereto v dnešní Itálii. Následujícího dne byl pohřben na vojenském hřbitově u lyžařského tábora na Roitě.

HOLIŠ ANTONÍN *12. 6. 1892 – †květen 1915

Narodil se dne 16. června 1892 v domě čp. 361 do rodiny domkaře Martina Holiše a jeho manželky Roziny, rozené Švecové. Vyrůstal se svými sourozenci Františkou (*1887), Františkem (*1889), Annou (*1895) a Josefem (*1903). Po ukončení školní docházky se živil jako nádeník při polním hospodářství. Dne 18. října 1914 narukoval jako vojín k 25. zeměbranceckému pěšímu pluku, s nímž byl nasazen na ruskou frontu. Zemřel v květnu 1915 na tyfus v nemocnici v ruském městě Volsk, gubernie Saratov, kde byl také pohřben.

HOLIŠ FRANTIŠEK *5. 10. 1885 – †5. 5. 1915

Svobodný syn domkaře Antonína Holiše a jeho manželky Veroniky, rozené Jurkové, se narodil dne 5. října 1885 v domě čp. 204. Jeho bratrem byl Antonín Holiš (*1890 – †1916), který rovněž padl během první světové války. Vyučil se stolařem u svého otce a pomáhal mu ve stolařské a sklenářské živnosti. Narukoval jako pěšák k 8. rotě 3. pěšího pluku, s nímž byl nasazen na ruskou frontu. Padl 5. května 1915 u obce Święcany v Haliči (dnešní Polsko).

HOLIŠ JOSEF *14. 3. 1879 – †30. 8. 1916

Narodil se dne 14. března 1879 v domě čp. 281 svobodné matce Veronice z rodu Michala Vrátného. Jeho otec, hofer a tesař Jan Holiš, jej legitimizoval až po sňatku s jeho matkou v roce 1881. Vyrůstal v domě čp. 86 spolu s bratrem Janem (*1883 – †1884) a sestrou Rozálií (*1889). U svého otce se vyučil tesařem. V roce 1903 se ještě jako nepnoletý oženil s Františkou Kudrnovou (*1882), dcerou síťáře a podruha Františka Kudrny z domu čp. 87, kde manželé poté také bydleli. Spolu měli syny Josefa (*1903 – †1926), Františka (*1913) a dceru Františku (*1910). Živil se jako tesařský pomocník, zatímco jeho manželka se věnovala výšivce krajek. Narukoval jako vojín k 3. pěšímu pluku, s nímž byl nasazen na italskou frontu. Padl na střelnou ránu do krku v boji 30. srpna 1916 na bojišti Monte Pasubio u Rovereta (dnešní Itálie) v Tyrolských Alpách. Následující den byl pohřben na plukovním hřbitově v Malaco.

HOLIŠ JOSEF *3. 8. 1892 –

Svobodný syn domkaře Michala Holiše a jeho manželky Anny, rozené Fryšarové, se narodil dne 3. srpna 1892. Vyrůstal v domě čp. 347 spolu se svými sourozenci Aloisem (*1894), Annou (*1896), Michalem (*1899 – †1919), Františkou (*1900 – †1921), Cyrilem (*1906 – †1928) a Aloisíí (*1908). Vyučil se tesařem a před odvodem do války pracoval jako tesařský pomocník.

V roce 1914 narukoval jako vojín k 25. zeměbranceckému pěšímu pluku, s nímž byl v květnu 1916 nasazen na východní frontu. Dne 13. června 1916 padl do zajetí. Naposledy se ozval 1. listopadu 1916, od té doby byl veden jako nezvěstný. Na základě rozhodnutí Krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 25. listopadu 1926 byl prohlášen za mrtvého, přičemž den úmrtí byl úředně stanoven na 2. listopadu 1918.

HOLIŠ MICHAL *24. 9. 1888 – †22. 1. 1918

Narodil se dne 24. září 1888 do rodiny pasekáře, lesního dělníka Jana Holiše a jeho manželky Rozálie, rozené Divínové. Vyrůstal v domě čp. 205 spolu se sourozenci: Rozárií (*1877), Josefem (*1880), Janem (*1883) a Františkem (*1885). Po smrti otce v roce 1900 se rodinného hospodářství ujala jeho matka a on a jeho bratři jí s ním pomáhali jako nádeníci. V červenci 1911 se mu narodil syn Michal, a tak se téhož roku oženil s Rozálií Svakovou (*1891), dcerou domkaře Josefa Svaka z domu čp. 145. Manželé se později přestěhovali do domu čp. 405, kde se jim narodily další dvě děti: Rudolf (*1914) a Rozálie (*1916 – †1916). Pouhé čtyři dny po smrti dcery umřela i jeho manželka Rozálie na zápal plic. Dne 6. června 1915 narukoval ve Valašském Meziříčí jako voják k 14. rotě 3. pěšího pluku, s nímž byl nasazen na italskou frontu. 22. ledna 1918 vykrvácel na bojišti u Noventa di Piave nedaleko Benátek a ještě téhož dne byl pohřben na vojenském hřbitově Noventa di Piave u Casa Del Gondoliere.

HOLIŠ VINCENC *16. 11. 1891 – †5. 7. 1916

Syn svobodné matky Františky Holišové, dcery domkaře Jana Holiše, se narodil dne 16. listopadu 1891 v domě čp. 281. Vyrůstal jako schovanec u své babičky Veroniky (*1854) a jejího druhého manžela Václava Šnajdara (*1859). Po ukončení obecné školy pomáhal na polním hospodářství, které později převzal. V červenci roku 1914 se oženil s Annou Dořičákovou (*1891), dcerou hofera Jana Dořičáka z domu čp. 194. V prosinci téhož roku se jim narodila dcera Marie. Narukoval jako pěšák k 25. zeměbranceckému pěšímu pluku v Kroměříži, s nímž byl nasazen na ruskou frontu. Padl v boji 5. července 1916 na průstřel břicha na bojišti nedaleko vesnice Zaturcy (ukrajinsky Затурці, dnešní Ukrajina), Volyně, carské Rusko. Byl pohřben v lese jižně od Zaturcy, východně od kóty č. 281.

HRACHOVEC JOSEF FRANTIŠEK *24. 9. 1885 – †25. 10. 1918

Narodil se dne 24. září 1885 ve Vidči v rodině hofera Františka Hrachovce a jeho manželky Mariany, rozené Jurčové, v domě čp. 26. Domovsky příslušel do Zubří, avšak trvale bydlel mimo obec. Živil se jako dělník a byl ženatý. Dne 23. dubna 1914 narukoval jako voják k 3. pěšímu pluku, s nímž byl nasazen na italskou frontu. Od konce června 1915 byl veden jako nevěstný. Zemřel dne 24. září 1918 v zajateckém táboře Fonte d'Amore v italském městě Sulmona, kde byl pohřben na civilním hřbitově.

HRACHOVEC JOSEF *3. 4. 1891 –

Syn chalupníka Josefa Hrachovce a jeho manželky Rosiny, dcery půlpasekáře Jana Korabečného z Malé Bystřice, se narodil dne 3. dubna 1891 v Malé Bystřici v domě čp. 82. Byl domovsky příslušný do Zubří, avšak protože se otec živil jako nádeník při polních pracích, rodina se často stěhovala.

V roce 1910 žil ovdovělý otec s dcerou Marií (*1882) a syny Janem (*1887), Josefem (*1891) a Štěpánem (*1905) v Hrachovci v domě čp. 60. Stejně jako otec i syn Josef pracoval jako nájemní nádeník v zemědělství. Dne 31. května 1916 narukoval ve Valašském Meziříčí k vojsku. Od roku 1918 byl veden jako nevěstný, a proto byl rozhodnutím Krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 13. června 1925 úředně prohlášen za mrtvého.

HRACHOVEC JOSEF *3. 8. 1892 – †18. 3. 1915

Narodil se dne 3. srpna 1892 do rodiny domkaře Josefa Hrachovce a jeho manželky Rosalie, rozené Dořičákové. Vyrůstal v domě čp. 264 spolu se sourozenci Františkem (*1890), Vincencem (*1894 – †1894), Annou (*1896 – †1904), Aloisem Ludvíkem (*1901 – †1902) a Aloisem (*1907 – †1908). V roce 1910 žil v druhém bytě domku pouze s ovdovělým otcem a bratrem Františkem. Živil se jako nádeník při polním hospodářství. V roce 1914 narukoval jako pěšák k 5. rotě 3. pěšího pluku, s nímž byl nasazen na ruskou frontu. Padl v boji 18. března 1915 v bitvě u Strozowky v Haliči (dnešní Polsko), kde byl také pohřben.

HRACHOVEC VINCENC MICHAL *27. 9. 1893 – †18. 3. 1915

Svobodný syn domkaře Jana Hrachovce a jeho manželky Veroniky se narodil dne 27. září 1893 v domě čp. 132. Vyrůstal zde spolu se svými sestrami Rosalií (*1887), Annou (*1889), Františkou (*1891) a Veronikou (*1896). V domácnosti žily také tety z matčiny strany – Rozára Mikulenková, která zpočátku pletla punčochy pro firmu Šídlo z Frenštátu pod Radhoštěm a později pracovala jako domácí dělnice vyšívání krajek, a Veronika Mikulenková, jež pomáhala s chodem domácnosti. Vyučil se zedníkem. Dne 14. října 1914 narukoval jako pěšák k 6. rotě 3. pěšího pluku, s nímž byl nasazen na ruskou frontu. Zemřel 18. března 1915. *(Dosud se nepodařilo dohledat okolnosti jeho úmrtí.)*

HŘIVA FERDINAND *24. 11. 1894 – †26. 11. 1916

Narodil se 24. listopadu 1894 v domě čp. 72 do rodiny sedláka Jiřího Hřivy a jeho druhé manželky Anny, rozené Kolečkové. Na selské usedlosti vyrůstal spolu se svými sestrami Annou (*1883), která se narodila z prvního manželství jeho otce s Vincencíí, rozenou Orságovou, a Vincencíí (*1898). Jeho otec umřel v roce 1910 na břišní tyfus a on pomáhal matce s polním hospodářstvím. Narukoval jako dragoun k 2. pěší rotě dragounského pluku č. 11. Padl 26. listopadu 1916 v boji na vrchu 1451 v Uhrách.

JANUŠ JAN *21. 11. 1898 – †31. 7. 1917

Svobodný syn chalupníka Josefa Januše z Halenkova a jeho manželky Anny, rozené Rišicové z Hovězí, se narodil dne 21. listopadu 1898 v Halenkově, v domě čp. 112. Rodina zde žila až do roku 1902, kdy otec získal zaměstnání v Zubří na parní pile Rakouské společnosti pro výrobu celulózy ve Vratimově. Novým domovem se stal dům čp. 402, který vlastnila firma. Po otcově smrti v roce 1903 se matka znovu provdala za Josefa Čáně, nádeníka z místní parní pily, který převzal péči o ni, Jana i jeho dva bratry – Josefa (*1890, Hovězí), Františka (*1895, Halenkov). Po ukončení obecné školy nastoupil na parní pilu a vykonával nádenickou práci stejně jako jeho nevlastní otec. Narukoval jako voják k 13. rotě 3. pěšího pluku, s nímž byl nasazen na italskou frontu. Padl v bitvě u řeky Soči 31. července 1917 poblíž vesnice Selo v Přímořské oblasti, nedaleko města Sežana (dnešní Slovinsko). Jeho tělo bylo ponecháno na bojišti k pohřbení nepřitelem.

JUŘÍČEK FRANTIŠEK *1891 – †4. 5. 1915

Narodil se v roce 1891 a byl domovsky příslušný do Zubří. Živil se jako nádeník. Během války narukoval jako pěšák k 8. rotě 3. pěšího pluku. Zemřel 4. května 1915. *(Dosud se nepodařilo dohledat přesné datum ani místo jeho narození, místo pobytu, ani okolnosti jeho úmrtí.)*

KOLÁČEK JOSEF *16. 8. 1877 - †23. 5. 1917

Narodil se 16. srpna 1877 jako nejmladší syn tehdejšího výměnkáře, dříve cechovního malíře Jana Koláčka a jeho manželky Rozálie, rozené Bartoškové. Vyrůstal v domě čp. 168 spolu se svými dvěma bratry Janem (*1868) a Michalem (*1872). V roce 1902 se oženil s Boženou, dcerou hofera Františka Pelikána ze Zašové. Manželé spolu měli pět dcer: Andělu (*1903), Františku (*1905 – †1905), Josefu (*1907 – †1907), Julii (*1909) a Annu (*1912). Společně bydleli v podnájmu u Františka Holiše v domě čp. 90, kde on pracoval jako dělník v podomácké výrobě sukna a jeho manželka se věnovala vyšívání krajek. Dne 2. srpna 1914 narukoval jako voják k 25. zeměbranceckému pěšímu pluku, s nímž byl nasazen na italskou frontu. Zemřel 23. května 1917 v 7 hodin a 15 minut v maltézské nemocnici I. v Lavarone, okres Borgo (dnešní Itálie), a dne 25. května 1917 byl pohřben na vojenském hřbitově.

KOLEČEK MICHAL *30. 12. 1893 – † 12. 11. 1915

Svobodný syn, narozený 30. prosince 1893, přišel na svět po smrti svého otce hofera Jana Kolečka jeho manželce Anně, dceři pasekáře Jana Zuzanáka. Vyrůstal v domě čp. 354 u svého dědečka spolu se

sourozenci Janem (*1889) a Barborou (*1885) až do roku 1900, kdy se matka znovu provdala za Karla Kruméla ze Žiliny (okres Nový Jičín) a rodina se přestěhovala mimo Zubří. Živil se jako nádeník. Dne 13. června 1915 narukoval jako pěšák k 6. polní rotě 25. zeměbraneckého pěšího pluku, s nímž byl nasazen na ruskou frontu. Zemřel 12. listopadu 1915 na stanici první pomoci na následky průstřelu břicha, který utrpěl v bitvě u vesnice Berestiany (Берестяни, na území dnešní Ukrajiny) ve Lvovské oblasti. Pohřben byl západně od polní nemocnice ve stejné obci.

KRPELÍK JAN *24. 4. 1878 – †14. 12. 1918

Syn domkaře Michala Krpelíka a jeho ženy Anny, rozené Krpelíkové, se narodil v domě čp. 216, kde vyrůstal se sourozenci Františkem (*1873), Barborou (*1875), Vincentem (*1880), Josefem (*1883 – †1884), Annou (*1885), Michalem (*1888 – †1888), Michalem (*1891 – †1919), Ludvíkem (*1894 – †1895), Antonií (*1896), Rozárií (*1899) a Františkou (*1901 – †1902), Aloisem (*1916 – †1918). V roce 1906 se oženil s Františkou, dcerou domkaře Michala Juříčka z domu čp. 27, kde rodina poté také žila. Měli spolu čtyři děti: Vincence (*1906 – †1907), Annu (*1908), Andělu (*1911) a Františka (*1913). Rodinu živil jako nádeník v cukrovaru v Hejčínské továrně na cukr, líh a kvasnice bratří Mayů v Olomouci, zatímco jeho manželka pracovala jako tovární dělnice, podomácky pletla punčochy. Dne 6. června 1915 narukoval jako střelec k 2. rotě 25. střeleckého pluku. V roce 1916 byl zraněn. Zemřel 14. prosince 1918 v 3. záložní nemocnici v Kroměříži na tuberkulózu plic. Pohřben byl o dva dny později na městském hřbitově tamtéž.

KRPELÍK LUDVÍK *6. 9. 1873 – †21. 5. 1916

Nejstarší syn chalupníka Ludvíka Krpelíka a jeho první manželky Anny, rozené Opálkové, se narodil v domě čp. 93, kde vyrůstal se sourozenci Františkou (*1876 – †1876) a Emilií Monikou (*1878 – †1879). Po smrti matky v roce 1892 se jeho otec znovu oženil. Živil se jako nádeník, pracoval na různých polních hospodářstvích. V roce 1898 se oženil s Annou (*1878), dcerou domkaře Michala Jurče z domu čp. 359. Manželé žili v podnájmu v domě čp. 99 u Michala Randuse. Spolu měli pět dětí: syna Ludvíka (*1901 – †1912) a dcery Annu (*1899), Marii (*1903 – †1905), Františku (*1907) a Andělu (*1909 – †1911). Narukoval jako voják k 25. zeměbraneckému pěšímu pluku, s nímž byl nasazen na ruskou frontu. Zde padl do zajetí a byl deportován do zajateckého tábora ve Ferganské kotlině. Zemřel 8. května 1916 juliánského kalendáře (*tj. 21. května dle gregoriánského kalendáře*) na zánět střev v zajateckém lazaretu ve městě Kokand (Коканд). Pohřben byl do masového hrobu na pravoslavném hřbitově v městě Kokand (dnešní Uzbekistán), přezdívaném „město větrů“.

KRPELÍK MICHAL *10. 7. 1891 – †3. 8. 1919

Nevlastní bratr Jana Krpelíka, syn domkaře Michala Krpelíka a jeho druhé manželky Barbory, rozené Jurkové z Rožnova pod Radhoštěm, se narodil dne 10. července 1891 v domě čp. 216. Vyučil se zedníkem a před narukováním pracoval jako pomocný zedník při regulaci řeky Bečvy. Během vojenské služby v roce 1915 se o dovolené oženil s Annou (*1893), rozenou Mizerovou, vdovou po geodetovi Emanuelu Zwillingerovi z domu čp. 100. Manželům se narodil v roce 1916 syn František. Michal narukoval jako voják-dělostřelec k 5. polnímu dělostřeleckému pluku. Zemřel 3. srpna 1919 ve 2. záložní nemocnici v Olomouci na hnisavý zánět pohrudnice a TBC hltnu, byl pohřben 6. srpna 1919 na vojenském hřbitově Černovír, skupina S-III, hrob 189.

KRUPA JAN TOMÁŠ *28. 12. 1882 – †16. 5. 1915

Narodil se 28. prosince 1882 do rodiny stolaře a sedláka Josefa Krupy a Anny, rozené Saranové, v domě čp. 30, kde vyrůstal se svými sourozenci Josefem (*1879), Cyrilem Pavlem (*1881), Františkem (*1884), Annou (*1885), Andělou (*1886), Barborou (*1888 – †1888) a Barborou (*1889). Po smrti otce v roce 1890 se začal učit zedníkem a později pracoval jako pomocný zedník na stavbách. V roce 1907 se oženil

s Rozálií (*1883), dcera svobodné Anny Krupíkové. Manželé se přestěhovali do podnájmu k Čeňku Dobešovi do domu čp. 136, kde se jim narodily děti: Jaroslav (*1907 – †1907), Anna (*1908 – †1908), Anastazie (*1911) a Božena (*1913 – †1915). Narukoval jako voják k praporu polních myslivců č. 25, s nímž byl nasazen na ruskou frontu. Padl 16. května 1915 u Opatowa v tehdejšímu Polsku (dnešním Polsku).

KRUPA JAN *20. 5. 1886 –

Syn domkaře a obecního policajta Františka Krupy a jeho manželky Veroniky, rozené Machové, se narodil dne 20. května 1886. Vyrůstal v domě čp. 169 spolu se sourozenci Josefem (*1873), Terezií (*1874), Vincencem (*1876), Františkem (*1884), Michalem (*1889 – †1911) a Ludvíkem (*1894). Poté, co se osamostatnil, žil různě po podnájmech. Živil se jako nádeník a čeledín na polním hospodářství. Narukoval jako záložní voják k 1. rotě 3. pěšího pluku, s nímž byl nasazen na ruskou frontu. U města Omsk padl do zajetí a od 29. prosince 1916 byl veden jako nezvěstný. Dne 28. srpna 1924 byl rozhodnutím Krajského soudu v Novém Jičíně úředně prohlášen za mrtvého.

KRUPA JOSEF *14. 5. 1890 – †23. 5. 1917

Narodil se dne 14. května 1890 do rodiny rolníka Vojtěcha Krupy a jeho manželky Františky, rozené Vlkové. Rodina žila v domě čp. 54, kde vyrůstal spolu se svými sourozenci Vojtěchem (*1888), Františkou (*1892), Žofií (*1895), Janem (*1897), Marií (*1901 – †1902), Otilií (*1903), Marií (*1906 – †1907), Vincencem (*1908), Aloisem (*1910 – †1910) a Štěpánkou (*1914). Pomáhal s pracemi na rodinném hospodářství. Dne 6. června 1915 narukoval k 3. pěšímu pluku. Během dovolené v září téhož roku se oženil s Julianou (*1891), dcerou sedláka Vincence Fryšara z domu čp. 166. S 13. rotou 3. pěšího pluku byl nasazen na sočskou frontu v oblasti Přímoří, kde byl povýšen do hodnosti desátníka. Padl 23. května 1917 v bitvě o Monte Santo (*dnešní Sveta Gora*) v důsledku střelného poranění hlavy. Byl pohřben na svazích této slovinské hory nedaleko města Nova Gorica.

KŘESALA CYRILL *5. 7. 1885 –

Narodil se dne 5. července 1885 v domě čp. 256 jako nejstarší syn pasekáře Josefa Křesaly a jeho manželky Roziny, rozené Vrátné. Vyrůstal spolu se sourozenci Antonií (*1888), Josefem (*1890 – †1895), Annou (*1893 – †1895), dvojčaty Janem (*1896 – †1896) a Josefem (*1896) a sestrou Annou (*1898). Vyučil se tesařem, avšak později pracoval jako tovární dělník. V roce 1911 se na Dolní Bečvě oženil s nepnoletou dělnicí Boženou Krchovou (*1890, Rožnov), dcerou pasekáře Josefa Krchy z Dolní Bečvy. Dne 10. března 1915 narukoval jako střelec k 25. střeleckému pluku, s nímž odešel v polovině dubna téhož roku na frontu, kde padl do zajetí. Naposledy se rodině ozval 1. ledna 1917. Rozhodnutím Krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 14. března 1923 byl prohlášen za mrtvého s datem úmrtí stanoveným na 1. ledna 1919.

KŘESALA JAN *12. 3. 1884 – †22. 12. 1915

Syn pasekáře Jana Křesaly a jeho první manželky Veroniky, rozené Švecové, se narodil dne 12. března 1884 v domě čp. 207, kde vyrůstal spolu se sourozenci Veronikou (*1876), Josefem (*1879 – †1903) a Ludvíkem (*1887). Po předčasném úmrtí jeho matky se otec znovu oženil s Annou, rozenou Petřekovou, a rodina se rozrostla o další děti – dcery Annu Františku (*1898), Antonii (*1899) a syna Vincenta (*1901). Po ukončení obecné školy pomáhal Jan na rodinném hospodářství. V roce 1906 uzavřel sňatek s Františkou (*1887), dcerou pasekáře Martina Holiše z domu čp. 361. Manželé se přestěhovali do domu čp. 157, kde se starali o vlastní hospodářství. Společně vychovávali pět dětí – Jana (*1906), Františku (*1908), Františka (*1910 – †1911), Marii (*1912) a Josefa (*1914). Během války byl povolán k 3. vojenskému pracovnímu oddílu, s nímž byl nasazen na ruskou frontu. Dne 22. prosince 1915 podlehl ve městě Brody (Броды) bolestivému zánětu kloubů (*Polyarthrititis rheumatica*),

který byl v tehdejší době často spojován s celkovým vyčerpáním organismu, následky zranění a podmínkami na frontě. Byl pohřben 23. prosince 1915 na místním hřbitově ve městě Brody, dnes součásti Lvovské oblasti na Ukrajině.

KYSELÝ FRANTIŠEK *20. 1. 1893 – †1. 8. 1915

Narodil se dne 20. ledna 1893 jako syn z prvního manželství pasekáře a výrobce metel Františka Kyselého a jeho manželky Roziny, rozené Divínové, dcery pasekáře Jiřího Divína. Po smrti matky se otec znovu oženil – nejprve s Rozálií, rozenou Petřekovou, a poté s Annou, rozenou Kaniokovou ze Starých Hamer. Vyrůstal v domě čp. 294 spolu se sourozenci z otcových tří manželství: Františkou (*1889), Janem (*1898 – †1903), Annou (*1900 – †1902), Andělou (*1904), Annou (*1906), Annou (*1907 – †1907), Josefem (*1909 – †1910) a Pavlínou (*1913). Jako nejstarší syn pomáhal na rodinném hospodářství a pracoval jako čeledín. Jako svobodný muž narukoval dne 18. října 1914 v hodnosti vojína k 3. pěšímu pluku, s nímž byl nasazen na ruskou frontu. Padl 1. srpna 1915 v boji u města Świdnik Duży v tehdejší ruské Polsku (dnešní Lublinské vojvodství, Polsko), kde byl následně také pohřben.

LOGNER MELICHAR KAŠPAR BALTAZAR *5. 1. 1895 –

Svobodný syn hofera Michala Lognera a jeho manželky Barbory, rozené Slovákové, dcery sedláka z Vigantic, se narodil dne 5. ledna 1895 v domě čp. 136 v Zubří. Později se rodina přestěhovala do Vigantic, do domu čp. 67, kde se rodiče živilo jako nádeníci v zemědělství. Vyrůstal se sourozenci Annou (1884), Barborou (*1886), Žofií (*1892), Jaroslavem (*1896, Vigantice) a Filoménu (*1898, Vigantice). V roce 1900 zemřel jeho otec na tuberkulózu plic. Po ukončení školní docházky pracoval i on jako nádeník v zemědělství. Narukoval v hodnosti vojína k 15. praporu polních myslivců, s nímž byl nasazen na ruskou frontu. Od 16. července 1915 byl veden jako nezvěstný a rozhodnutím Krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 4. října 1924 byl úředně prohlášen za mrtvého.

MALÍK JINDŘICH *20. 3. 1895 –

Narodil se dne 20. března 1895 v Zubří do rodiny hofera Floriána Malíka a jeho manželky Anežky, rozené Medvědové, pocházející z Vidče. Ačkoli byla rodina domovskými příslušnými do Rožnova a živila se nádenickou prací, většinu života strávila v Zubří, kde žila v podnájmu v domě čp. 354. Vyrůstal se sourozenci Josefem (*1874), Floriánem (*1882), Vincencem (*1890) a nevlastní sestrou Veronikou Medvědovou (*1870), kterou matka měla za svobodna. Po smrti otce se rodina přestěhovala do jiného podnájmu v domě čp. 372. Po ukončení školní docházky se živil jako nádeník. Narukoval k 3. pěšímu pluku, s nímž byl nasazen na východní frontu. Od roku 1916 byl veden jako nezvěstný a následně byl úředně prohlášen za mrtvého.

MIČEK JOSEF *1869 – †26. 10. 1917

Narodil se v roce 1869 a byl domovskými příslušný do Zubří (*Dosud se nepodařilo dohledat přesné datum ani místo jeho narození, místo pobytu.*) Narukoval jako pěšák k 3. pěšímu pluku, kde sloužil u ženijního oddílu. Ve věku 48 let zemřel 26. října 1917 v Moravském zemském ústavu pro choromyslné v Brně na atrophia cerebri – úbytek mozkové tkáně, jehož příčinou mohlo být syfilitické onemocnění, epilepsie, degenerativní změny nebo těžké poranění mozku. Dne 28. října 1917 byl pohřben na Centrálním hřbitově v Brně.

MIČOLA JOSEF *17. 2. 1895 – †13. 12. 1920

Svobodný syn hofera Františka Mičoly z Vidče a jeho manželky Anny, dcery Michala Němce ze Zubří, se narodil dne 17. února 1895. Ačkoli byla celá rodina domovskými příslušná do obce Vidče, vyrůstal v domě čp. 11 v Zubří, kde se také narodil, společně se svým mladším bratrem Janem (*1891, Vidče). Po smrti otce se rodina přestěhovala do nájmu k Janu Šimurdovi do domu čp. 164. Pracoval jako pomocný zedník

na stavbách a polní nádeník. V hodnosti vojína narukoval k 25. praporu polních myslivců, s nímž byl nasazen na ruskou frontu. 15. května 1915 padl v místě Opatov do ruského zajetí. Dne 23. dubna 1918 vstoupil v Jekatěrinoslavské gubernii do československých legií v Rusku a byl zařazen k 9. střeleckému pluku. V průběhu služby dosáhl hodnosti svobodníka. V legiích působil až do 22. září 1920. Zemřel 13. prosince 1920 ve vojenské nemocnici v Olomouci na následky válečných útrap.

MIKULENKA JILJI EMRICH *1. 9. 1875 – †27. 7. 1916

Narodil se dne 1. září 1875 do rodiny mlynáře a později obecního drába Josefa Mikulenky a jeho manželky Anny, dcery sedláka Tomáše Mizery. Vyrůstal v domě čp. 2 spolu se sourozenci Julianou Barborou (*1873), Annou (*1877), Jaroslavem Valeriánem Janem (*1880) a Dominikou (*1887 – †1890). Později se usadil v Paskově a pracoval jako nádeník ve Vítkovických železárnách. V roce 1901 se oženil s Annou, dcerou chalupníka Františka Lyčky z domu čp. 163. Manželé spolu měli čtyři děti: Jiljího Karla (*1903), Julii Annu (*1905 – †1905), Karla Františka (*1910) a Štěpánku Annu (*1912). Dne 6. srpna 1914 narukoval jako pěšák k 31. domobraneckému pěšímu pluku, s nímž byl nasazen na ruskou frontu. Padl 27. července 1916 v boji v oblasti Lvovské, poblíž města Brody (Броди), u statku zvaného Dorocín. Jeho tělo bylo ponecháno na bojišti k pohřbení nepřítelem.

MIKULENKA FRANTIŠEK JOSEF *19. 12. 1875 – †26. 6. 1916

Syn chalupníka Michala Mikulenky z Vidče a jeho manželky Anny, dcery chalupníka Martina Křenka ze Zubří, se narodil dne 19. prosince 1875 ve Vidči v domě čp. 183. Jako nejstarší syn vyrůstal se sourozenci Annou (*1877 – †1878), Barborou (*1877 – †1879), Michalem (*1879), Josefem (*1884) a Rozálií (*1886 – †1886). Vyučil se sedlářem, později však pracoval jako nádeník na parní pile a poté jako zedník při regulaci řeky Bečvy. V roce 1902 se oženil s dcerou domkaře Jana Šimurdy ze Zubří z domu čp. 7 a následujícího roku se za ní přestěhoval do Zubří. Manželé spolu vychovávali čtyři děti: Františku (*1903 – †1904), Františku (*1905), Josefa (*1904) a Rudolfa (*1914). Narukoval jako vojín k domobraneckému pěšímu praporu č. 153, s nímž byl nasazen na ruskou frontu. Padl 26. června 1915 v boji u obce Stari Kuty (Старі Куті, dnešní Ukrajina) v Haliči. Pohřben byl na místním hřbitově v této obci.

MIKULENKA MICHAL VÁCLAV *7. 9. 1878 – †2. 6. 1916

Narodil se dne 7. září 1878 do rodiny hofera a krejčího Josefa Mikulenky a jeho manželky Anny, rozené Čípové, v domě čp. 132. Vyrůstal zde se sourozenci Josefem (*1880), Janem (*1889 – †1915), Kateřinou (*1891) a Aloisem (*1899). Pracoval jako nádeník na polním hospodářství, nejprve v Zubří, později odešel za prací do Moravské Ostravy. Dne 5. srpna 1914 narukoval v hodnosti vojína k 25. zeměbranceckému pěšímu pluku, s nímž byl nasazen na italskou frontu. Padl 2. června 1916 v boji u Monfalcone v oblasti Přímoří. Pohřben byl až 2. července 1916 na vojenském hřbitově „Pietra Rossa“ u Monfalcone, určeném pro rakousko-uherské vojáky padlé v této oblasti. V roce 1954 byl tento hřbitov z velké části exhumován a ostatky převezeny na centrální vojenský hřbitov v Palmanově. Přesto část padlých zůstala uložena na původním místě.

MIZERA FRANTIŠEK *8. 5. 1881 – †4. 5. 1915

Syn z druhého manželství Jana Mizery a jeho manželky Veroniky, rozené Bumbalové, se narodil dne 8. května 1881 v domě čp. 247, kde také vyrůstal. Po ukončení obecné školní docházky se živil jako nádeník v polním hospodářství. V roce 1905 se oženil s pětaticetiletou Františkou, dcerou Anny Petrůstkové z domu čp. 379. Narukoval jako pěšák k 2. pochodové setnině 3. pěšího pluku. Zemřel 4. května 1915. *(Dosud se nepodařilo dohledat okolnosti jeho úmrtí.)*

NĚMEC FRANTIŠEK *10. 1. 1897 – †9. 5. 1918

Narodil se dne 10. ledna 1897 a domovský byl příslušný do Zubří. Ve sčítání lidu z roku 1900 je veden jako sirotek, žijící v domě čp. 55 u Kateřiny Šimurdové. Narukoval dne 1. července 1915 jako voják k 25. zeměbranceckému pěšímu pluku. Zemřel 9. května 1918 ve vojenské nemocnici ve Vídni. Pohřben byl dne 11. května 1918 na Ústředním hřbitově ve Vídni.

ONDŘEJ JOSEF *21. 3. 1893 – †11. 8. 1915

Svobodný syn domkaře a trokaře Jana Ondřeje a jeho manželky Anny, rozené Hasalíkové z Hostašovic, se narodil dne 21. března 1893 jako osmé dítě. Vyrůstal v domě čp. 98 se svými sourozenci Janem (*1881), Františkou (*1883), Františkem (*1887), Annou (*1889) a Aloisem (*1895). Pracoval jako zedník. Narukoval jako voják k 3. rotě 3. pěšího pluku, s nímž byl nasazen na italskou frontu. Padl 11. srpna 1915 v boji na kótě 217 u San Martino del Carso, které se nachází na italské straně Slovinského krasu.

ONDŘEJ VINCENC *7. 1. 1889 – †14. 6. 1916

Narodil se dne 7. ledna 1889 v domě čp. 105 do rodiny pasekáře Josefa Ondřeje a jeho manželky Kateřiny, rozené Petřekové. Rodina žila u matčina otce Josefa Petřeka v domě čp. 77, kde vyrůstal spolu se sourozenci Annou (*1874), Josefem (*1876), Veronikou (*1878) a Janem (*1884 – †1908). Později se domácnost rozrostla o děti jeho sestry Veroniky – Františku (*1902) a Josefu (*1906). V té době se již učil sklářem. Před odvodem bydlel v podnájmu v domě čp. 62. Dne 30. května 1915 narukoval jako pěšák k 8. rotě 3. pěšího pluku. Zemřel 14. června 1916. *(Dosud se nepodařilo dohledat okolnosti jeho úmrtí.)*

OPÁLKA JOSEF JAN *1. 5. 1896 – †3. 9. 1916

Svobodný syn pacholka v panském dvoře Jana Opálky a jeho manželky Kateřiny, rozené Fabiánové, se narodil dne 1. května 1896 v domě čp. 6 jako nejstarší syn. Po něm přišli na svět ještě dva bratři a sestra, kteří však zemřeli v útlém věku. Po smrti otce v roce 1901 se jeho matka provdala za Antonína Adámka, s nímž měla další dvě děti – dceru Ludmilu (*1903) a syna Františka (*1906). Rodina společně žila v podnájmu u Jana Koláčka v domě čp. 168. Vyučil se tesařem, ale pomáhal v domácnosti. Dne 3. listopadu 1915 narukoval jako pěšák k 5. rotě 3. pěšího pluku. V boji roku 1916 utrpěl střelné poranění, které způsobilo zlomeninu levého stehna. Byl převezen do záložní nemocnice v Těšíně, kde 3. září 1916 podlehl komplikacím spojeným se zraněním. Pohřben byl 5. září 1916 na městském hřbitově v Těšíně.

PAVELKA FRANTIŠEK *1889 – †5. 5. 1915

Narodil se roku 1889. *(Dosud se nepodařilo dohledat přesné datum ani místo jeho narození.)* Byl domovský příslušný do Zubří. Svobodný, pracoval jako kočí. Podle zápisu v Seznamu odvodem povinných z roku 1890 žil mimo Zubří, s poznámkou o pobytu v Rožnově pod Radhoštěm. Narukoval jako voják k 7. střeleckému pluku a s nímž byl nasazen na ruskou frontu. Padl 5. května 1915 v boji na výšině 847 v okrese Gorlice v Haliči.

PAVELKA JOSEF *30. 1. 1887 –

Narodil se dne 30. ledna 1887 jako nejmladší dítě pasekáře Jana Pavelky a jeho manželky Veroniky, rozené Bénové, dcery sedláka Jiřího Bény. Dětství prožil v domě čp. 185, kde vyrůstal se svými sourozenci Janem (*1863), Františkou (*1865), Rozálií Marií Annou (*1868), Amálií (*1872), Lidmilou (*1876), Cecilíí Kateřinou (*1878) a Veronikou Anjelou (*1881). Nejprve pomáhal na rodinném hospodářství, poté odešel do Nového Jičína, kde pracoval jako dělník v továrně na klobouky firmy Hückel. V roce 1913 uzavřel sňatek s Aloisíí Švajdovou (*1889) z Malé Bystřice, která byla rovněž zaměstnána v továrně. Dne 23. listopadu 1914 narukoval jako voják k pěší eskadroně 11. dragounského pluku, s nímž byl nasazen na ruskou frontu. Během bojových operací utrpěl zranění a od 4. dubna 1915

byl veden jako nezvěstný. Rozhodnutím příslušných úřadů byl v roce 1924 úředně prohlášen za mrtvého.

PAVELKA RUDOLF *27. 3. 1889 – †5. 10. 1915

Syn svobodné matky Alžběty Pavelkové, dcery pasekáře Michala Pavelky, se narodil dne 27. března 1889 v domě čp. 312 v Zubří. Živil se jako nádeník při různých příležitostných pracích, a z tohoto důvodu později opustil rodné Zubří. Usadil se ve Vídni, kde trvale žil. Po vypuknutí války byl odveden v hodnosti vojína k 12. rotě 25. zeměbranceckého pěšího pluku, s nímž byl nasazen na italskou frontu. Padl 5. října 1915 na bojišti u Doberdò del Lago, v prostoru těžkých střetů mezi rakousko-uherskou a italskou armádou, kde probíhaly jedny z nejkrvavějších bojů sočské fronty.

PAVELKA RUDOLF *26. 4. 1896 – †22. 7. 1915

Syn svobodné matky Ludmily Pavelkové, dcery domkaře a obecního hajného Jana Pavelky, se narodil dne 26. dubna 1896 v domě čp. 88. V roce 1910 žila rodina v podnájmu u Josefa Adamce v domě čp. 344, kde vyrůstal společně se svými sourozenci Františkou (*1898), Josefem (*1900), Vincencí (*1902 – †1912), Žofií (*1908), Aloisem (*1910 – †1911) a Aloisií (*1912). Vyučil se kovářem v Životicích, avšak spolu se svou matkou, která se věnovala vyšívání, pracoval převážně jako nádeník v zemědělství. Narukoval jako voják k 5. rotě 3. pěšího pluku, s nímž byl nasazen na ruskou frontu. Od 15. července 1915 byl veden jako nezvěstný. Podle seznamu ztrát rakousko-uherské armády č. 290 ze dne 12. října 1915 však zemřel 22. července 1915. Vzhledem k tomu, že se tato informace pravděpodobně nedostala do Zubří, byl až v roce 1924 rozhodnutím příslušného úřadu úředně prohlášen za mrtvého.

PAVLÍČEK JAN *26. 1. 1884 –

Nejstarší syn hofera a bednáře Jana Pavlíčka a Mariny, rozené Vančurové, se narodil dne 26. ledna 1884 v domě čp. 196, kde vyrůstal společně se svými sourozenci Františkem (*1886) a Josefem (*1887 – †1887). V roce 1910 žila rodina ve vlastním domě čp. 400. Vyučil se bednářem u svého otce, avšak převážnou část života se živil jako nádeník při zemědělských pracích. V roce 1913 uzavřel manželství s Františkou Zemanovou (*1882), dcerou domkaře Josefa Zemana z domu čp. 234. V roce 1914 narukoval jako voják k 25. zeměbranceckému pěšímu pluku, s nímž byl nasazen na východní frontu, kde padl do ruského zajetí. Poslední zmínka o něm pochází ze zprávy Mezinárodního výboru Červeného kříže ze dne 3. března 1915. Vzhledem k tomu, že se o jeho dalším osudu nepodařilo získat žádné bližší informace, byl roku 1924 rozhodnutím Krajského soudu v Novém Jičíně úředně prohlášen za mrtvého.

PERNICA ALOIS *30. 11. 1882 – †1. 9. 1919

Narodil se dne 30. listopadu 1882 jako nejmladší syn v rodině chalupníka a tkalce Josefa Pernici a jeho manželky Františky, rozené Krupové, v domě čp. 177. Vyrůstal spolu se svými staršími bratry Františkem (*1869), Vincencem Janem (*1872), Ondřejem Janem (*1878) a sestrami Veronikou (*1875) a Františkou (*1886). Po smrti jeho otce se vedení domácnosti ujal bratr Vincenc Jan, který se staral o něho, matku i všechny sourozence. Vyučil se zedníkem a pracoval jako pomocný dělník při regulaci řeky Bečvy. Narukoval jako záložní pěšák k 21. střeleckému pluku, s nímž byl nasazen na frontu. Zemřel 1. září 1919 v nemocnici č. 3 v Kroměříži a dne 3. září 1919 byl pohřben na tamním městském hřbitově.

PERNICA HUBERT *3. 7. 1891 – †31. 5. 1916

Nejstarší syn hofera Michala Pernici ze Zubří a jeho manželky Mariany, rozené Čechové z Hradčan, se narodil dne 3. července 1891 v domě čp. 18 v Dobromilicích (okres Kojetín). On i jeho sourozenci Hedvika (*1890), František (*1893), Josef (*1897) a Adalbert (*1908) byli domovskými příslušníky do Zubří. Vyučil se obuvníkem a pracoval jako pomocník v obuvních závodech. Narukoval jako voják

k vozatajskému praporu č. 2. Padl 31. května 1916 na bojišti v Karpatech, v oblasti pohoří u Raraúcze, okres Černovice, Bukovina. Jeho tělo bylo ponecháno na bojišti k pohřbení nepřítelem.

PERNICA VOJTĚCH *14. 4. 1888 – †14. 7. 1915

Syn z druhého manželství domkaře a obuvníka Jiřího Pernici a jeho manželky Rozálie, rozené Porubové, se narodil dne 14. dubna 1888 v domě čp. 19, kde vyrůstal se svými sourozenci Josefem (*1882), Rozálií (*1886), Františkou (*1890), Janem (*1892), Františkem (*1894 – †1895) a Anežkou (*1896). Vyučil se obuvníkem u svého otce, avšak po jeho smrti pomáhal matce s polním hospodářstvím. V roce 1912 se oženil s Antonií Divínovou (*1892), dcerou pasekáře Josefa Divína z domu čp. 206. Manželům se v roce 1913 narodil syn Vojtěch. Dne 23. listopadu 1914 narukoval jako pěšák k 10. rotě 3. pěšího pluku, s nímž byl nasazen na ruskou frontu. Padl 14. července 1915 v boji u města Stanislavsky (dnes Ivano-Frankivsk na Ukrajině), kde byl také pohřben.

PETRŮSEK JOSEF *23. 1. 1895 – †8. 2. 1917

Narodil se dne 23. ledna 1895 v domě čp. 21 do rodiny nádeníka Františka Petrůska a jeho manželky Anny, dcery hofera Petra Adámka ze Zubří. Vyrůstal se svými sourozenci Annou (*1890), Františkou (*1892), Johankou (*1898 – †1899), Františkem (*1901 – †1902) a Jaroslavem (*1903 – †1906). Pracoval jako nádeník v zemědělství na dvoře Vincencie Knápkové, u které rodina také bydlela. Dne 13. října 1915 narukoval jako voják k 25. zeměbranceckému pěšímu pluku, s nímž byl nasazen na ruskou frontu, kde padl do zajetí. Zemřel 26. ledna 1917 podle juliánského kalendáře (*tj. 8. února 1917 dle gregoriánského*) na zápal plic ve vojenské nemocnici v Revalu (dnešní Tallinn, Estonsko). Byl pohřben na Voskresenském vojenském posádkovém hřbitově.

PETŘEK JAN *16. 1. 1873 – †30. 9. 1916

Syn hofera Františka Petřeka a jeho manželky Anny, dcery pasekáře Jiřího Holiše, přišel na svět dne 16. ledna 1873 v domě čp. 199. Byl jediným dítětem, které rodičům přežilo. Jeho starší i mladší sourozenci František (*1872 – †1872), Františka (*1874 – †1874) a Veronika (*1880 – †1880) zemřeli již v útlém věku. Rodina se později přestěhovala do domu čp. 338. Pracoval jako dělník při výrobě šindelů a zároveň jako nádeník v lesním hospodářství. Po smrti otce převzal vedení polního hospodářství. V roce 1900 se oženil s nepnoletou dcerou pŕlpasekáře Michala Ondřeje z domu čp. 209. Manželé spolu vychovávali syna Jana (*1902) a Josefa (*1910). Narukoval k 3. pěšímu pluku, s nímž byl nasazen na srbskou frontu. Byl raněn u obce Njeguši (Његуши) na území dnešní Černé Hory a zemřel 30. září 1916 v polní nemocnici č. 5/4.

PETŘEK JAN *17. 4. 1894 – †7. 4. 1915

Nejstarší svobodný syn hofera Jana Petřeka a Antonie, rozené Divínové, se narodil dne 17. dubna 1894 v domě čp. 208. Rodina se později přestěhovala do domu čp. 195, kde vyrůstal spolu se sourozenci Josefem (*1896), Františkem (*1898), Františkou (*1901), Ludvíkem (*1902), Aloisem (*1908) a Michalem (*1910 – †1910). Pracoval jako nádeník na rodinném polním hospodářství. Narukoval v hodnosti vojína k 3. pěšímu pluku. Zemřel 7. dubna 1915 v záložní epidemické nemocnici ve Wadowicích, kde byl následně pohřben na tamním hřbitově.

POBOŘIL JAN *24. 6. 1893 – †8. 2. 1919

Syn svobodné matky Veroniky Pobořilové, dcery svobodné matky Anny Pobořilové, se narodil dne 24. června 1893 v domě čp. 236. Jeho matka později i s ním odešla do Nového Jičína, kde pracovala jako služebná. Po ukončení školní docházky se živil jako nádeník. Dne 2. června 1915 v Novém Jičíně narukoval jako pěšák k domobranceckému pluku, s nímž se dostal italskou frontu, kde padl do zajetí. Zemřel dne 8. února 1919 v zajateckém táboře poblíž italského města Gallara, kde byl rovněž pohřben.

POBOŘIL VINCENC *21. 1. 1880 – † 17. 11. 1918

Narodil se dne 21. ledna 1880 do rodiny pasekáře Františka Pobořila a jeho manželky Anny, rozené Ulrichové. Vyrůstal v domě čp. 239 spolu se svými sourozenci Annou (*1863), Františkem (*1865), Rozinou (*1870), Josefem (*1872), Veronikou (*1874), Janem (*1876), Michalem (*1878 – †1878) a Barborou (*1882 – †1892). Po ukončení školní docházky pracoval jako dřevař v lesním hospodářství. Po roce 1900 opustil Zubří a usadil se jako drážní zřízenec u státní dráhy v Juliánově (*dnešní Brno-Židenice*), kde bydlel v Poděbradské ulici čp. 13. V roce 1908 se oženil v kostele Neposkvrněného početí Panny Marie v Křenově se služebnou Josefou Karolínou Vodákovou (*1886) z Bučovic. Narukoval jako vojín k náhradnímu domobraneckému pluku, s nímž byl nasazen na ruskou frontu. Zemřel 17. listopadu 1918 v polní nemocnici č. 1219 v Jekatěrinoslavu (dnešní Dnipro, Ukrajina), kde byl také pohřben na vojenském hřbitově.

PODZEMNÝ FRANTIŠEK *18. 2. 1892 – †19. 2. 1915

Syn nádeníka z panského dvora Valentina Podzemného a jeho manželky Kateřiny, rozené Hajné z Vidče, se narodil dne 18. února 1892 v panském dvoře čp. 179. Rodina byla domovsky příslušná do Příluk u Valašského Meziříčí. Zemřel 19. února 1915 v kasárnách v dolnorakouském městě Stockerau, kde byl také pohřben.

PORUBA ALOIS *9. 8. 1894 – †22. 4. 1916

Svobodný syn domkaře Jana Poruby a jeho manželky Anny, rozené Ondřejové, se narodil dne 9. srpna 1894 v domě čp. 122, kde vyrůstal po boku svých sourozenců Jana (*1882), Anny (*1889), Františka (*1892), Jindřicha (*1896 – †1899), Františky (*1898), Jindřicha Františka (*1901 – †1901) a Františka (*1902). Vyučil se obuvníkem. Dne 18. října 1914 narukoval jako vojín k 25. zeměbranceckému pěšímu pluku a byl nasazen na ruskou frontu, kde padl do zajetí. Zemřel v nemocnici č. 120 dne 9. dubna 1916 podle juliánského kalendáře (*tj. 22. dubna 1916 dle gregoriánského*) v Zolotoj Ordě (Золотая Орда v oblasti Syr-Darji na území dnešního Uzbekistánu) na následky kurdějí. Byl pohřben na hřbitově zajateckého tábora.

PORUBA JOSEF *17. 3. 1893 – † 8. 6. 1917

Svobodný syn podruha Josefa Poruby a jeho manželky Anny, rozené Vlkové, se narodil dne 17. března 1893. Vyrůstal v domě čp. 157 se svými mladšími sourozenci Františkem (*1894 – †1895), Michalem (*1896), Janem (*1899), Františkou (*1901 – †1901) a Annou (*1903). Vyučil se zedníkem. Dne 18. října 1914 narukoval jako vojín k 4. rotě 3. pěšího pluku, s níž byl nasazen na italskou frontu. Zemřel 8. června 1917 na úplavici v epidemické nemocnici č. 11 v Lublani (dnešní Slovinsko). Byl pohřben na místním hřbitově.

PORUBA MICHAL *13. 10. 1881 – †18. 7. 1915

Narodil se dne 13. října 1881 do rodiny domkaře a krupaře Jana Poruby a jeho manželky Alžběty, dcery pasekáře Josefa Pavelky. Rodina žila v domě čp. 124, kde vyrůstal po boku svých sourozenců Josefa (*1864), Marianny (*1867), Veroniky (*1875), Františka (*1877 – †1899), Františky (*1879) a Anny (*1884). Po ukončení školní docházky pracoval jako nádeník na rodinném polním hospodářství. Později se osamostatnil a žil v domě čp. 334. V roce 1905 se oženil s Annou Holišovou (*1877), dcerou Ondřeje Holiše z domu čp. 158. Manželé spolu měli pět dětí: Františka (*1905), Jana (*1907), Josefa (*1909), Anežku (*1911) a Michala (*1914). Dne 18. října 1914 narukoval jako voják k 9. rotě 3. pěšího pluku, s níž byl nasazen na ruskou frontu. U pluku dosáhl hodnosti desátníka. Padl 18. července 1915 v boji u Gajovník, poblíž Białystok (dnešní Bělostok, Polsko) v tehdejší carském Rusku. Jeho tělo bylo ponecháno na bojišti k pohřbení nepřítelem.

PŠENICA JAN *11. 6. 1891 –

Syn sedláka Jana Pšenici a jeho manželky Rosiny, dcery sedláka Jiřího Hřivy, se narodil dne 11. června 1891 na gruntu čp. 75. Na selské usedlosti vyrůstal spolu se svými sourozenci: Františkou (*1878), Josefou (*1881), Jindřichem (*1885), Františkem (*1888), Josefem (*1894 – †1917) a Aloisem (*1897 – †1898). Pracoval jako dělník. Narukoval jako voják k 3. pěšímu pluku, s nímž byl nasazen na srbskou frontu, konkrétně do oblasti Srbska. Od roku 1914 je veden jako nezvěstný, a proto byl na základě rozhodnutí č. j. 725962/22 Krajského soudu v Novém Jičíně v roce 1922 úředně prohlášen za mrtvého.

PŠENICA JOSEF *8. 3. 1894 – † 9. 6. 1917

Mladší bratr Jana Pšenici se narodil dne 8. března 1894 na selské usedlosti čp. 75 a byl šestým potomkem sedláka Jana Pšenici a jeho manželky Rosiny, rozené Hřivové. Po smrti otce zůstal na rodném statku, kde pracoval jako čeledín. Později také pracoval jako kameník. Byl svobodný. Narukoval jako voják k 25. střeleckému pluku, s nímž byl nasazen na ruskou frontu, kde padl do zajetí. Zemřel 9. června 1917 na tyfus v nemocnici železárenského závodu v Makjejevce v tehdejší Donské oblasti. Pohřben byl na hřbitově Ruské horní a hutní společnosti "Union" v Makjejevce (Макіївка, Ukrajina).

PŠENICA MICHAL *19. 10. 1887 – † 8. 6. 1917

Svobodný syn domkaře a zedníka Michala Pšenici a jeho manželky Roziny, rozené Janoškové, se narodil dne 19. října 1887. Vyrůstal v domě čp. 82 se svými sourozenci Annou (*1885), Františkou (*1889 – †1889), Janem (*1893), Františkou (*1895 – †1895), Aloisí (*1896 – †1896), Josefem (*1898), Aloisem (*1900 – †1901), Františkou (*1902 – †1902), Aloisem (*1904 – †1904) a Juliem (*1905). Vyučil se zedníkem a před narukováním pracoval jako pomocný dělník na stavbách. Narukoval jako střelec k 25. střeleckému pluku, s nímž byl nasazen na italskou frontu. Padl 8. června 1917 v zákopech před městem Asiago, v oblasti provincie Benátky v Itálii, kde byl i pohřben.

RANDUS ALOIS *3. 11. 1888 –

Narodil se dne 3. listopadu 1888 jako nejmladší dítě v rodině domkaře a nádeníka Aloise Randuse a jeho manželky Marianny, rozené Jeřábkové z Mořkova. Rodina žila v domě čp. 282, kde vyrůstal spolu se sourozenci Janem (*1870), Ludvíkem (*1872), Františkou (*1875), Rozínou (*1877), Františkem (*1880 – †1892) a Rozálií (*1886). Po ukončení školní docházky se živil jako pacholek při polních pracích. Později odešel do Nového Jičína, kde pracoval jako dělník v továrně na klobouky. V roce 1913 se v Zubří oženil s Helenou Viszusovou z Prahy, která tehdy pobývala v domě čp. 45. V roce 1917 narukoval v Brně k 25. praporu polních myslivců, s nímž byl nasazen na italskou frontu. Od roku 1918 byl veden jako nezvěstný a následně byl rozhodnutím Krajského soudu v Novém Jičíně úředně prohlášen za mrtvého. Podle svědeckých výpovědí padl v květnu 1918 při výbuchu mostu na řece Piavě.

RANDUS JAN *14. 10. 1882 – †9. 4. 1915

Syn domkaře Michala Randuse a jeho manželky Anny, rozené Barglové, se narodil dne 14. října 1882. Vyrůstal v domě čp. 351 se svými sourozenci Vincencem (*1873), Michalem (*1876 – †1876), Michalem (*1877 – †1877), Annou (*1878 – †1878) a Cecilíí (*1879). Pracoval jako nádeník na polním hospodářství. V roce 1909 se oženil s Kateřinou Juříčkovou (*1882), dcerou domkaře Josefa Juříčka. Manželé žili v podnájmu u Josefa Juříčka v domě čp. 155, kde se jim narodily čtyři děti – dvojčata Františka (*1910 – †1910) a Kateřina (*1910 – †1911), dále Františka (*1912) a Marie (*1914). Narukoval k 1. rotě ženijního praporu B č. 2, kde dosáhl hodnosti vrchní ženista. Padl 9. dubna 1915 na kopci Stinka (Stünkahöhe).

RANDÝSEK JOSEF *1896 – †12. 1. 1917

Narodil se roku 1896. (*Dosud se nepodařilo dohledat přesné datum ani místo narození.*) Byl domovsky příslušný do Zubří. Byl svobodný a pracoval jako posunovač na státní dráze. Narukoval jako voják k 25. střeleckému pěšímu pluku, s nímž byl nasazen na ruskou frontu, kde padl do ruského zajetí. Zemřel 12. ledna 1917 v zemské nemocnici v Čerkasku (Черкаси, dnešní Ukrajina) v tehdejší carské Rusku a následující den byl tady i pohřben.

RANDÝSEK LUDVÍK *29. 11. 1893 – †2. 4. 1915

Svobodný syn pasekáře Josefa Randýska a jeho manželky Josefy, dcery domkaře Josefa Schneidera ze Zubří, se narodil dne 29. listopadu 1893. Rodina žila v domě čp. 197, kde se narodili i jeho sourozenci Františka (*1888), Emilie (*1889 – †1889), Josef (*1890), Josefa (*1892 – †1892), Josefa (*1896), Vincenc (*1898), Anna (*1900 – †1900), Anna (*1901) a Cecilie (*1904 – †1915). Živil se jako nádeník. Dne 10. října 1914 narukoval 25. zeměbranceckému pěšímu pluku, kde získal hodnost svobodníka. Zemřel 2. dubna 1915 v tyfové nemocnici v Miskolci (Maďarsko).

RYŠICA FRANTIŠEK *25. 8. 1893 – †17. 9. 1916

Narodil se dne 25. srpna 1893 v domě čp. 29 jako třetí dítě hofera Františka Ryšici a jeho manželky Františky, rozené Mikundové. Později se rodina přestěhovala do domu čp. 147, kde vyrůstal společně se svými sourozenci Vojtěchem (*1888 – 1913), Barborou Kateřinou (*1891), Františkem (*1897 – †1897), Aloisem (*1901) a Františkou (*1902). Jako svobodný se živil jako zednický nádeník na stavbách. Narukoval k 1. rotě 3. pěšího pluku, s níž byl nasazen na východní frontu. Padl v boji 16. září 1916 na kótě 199 u vesnice Dykovyny (dnes Диковини, Ukrajina). Následujícího dne byl na tomto místě pohřben.

SARAN MARTIN *28. 1. 1886 – †1914

Syn svobodné matky Veroniky Saranové, dcery podruha Jiřího Sarana, se narodil dne 28. ledna 1886 v domě čp. 317. Vyučil se bednářem a později se přestěhoval do Suchdolu. V roce 1912 vystoupil z římskokatolické církve a přestoupil k evangelické víře. Po vypuknutí první světové války byl odveden jako voják k 3. pěšímu pluku a nasazen na srbskou frontu. Ode dne 13. prosince 1914 byl veden jako nezvěstný. Později se ukázalo, že padl do zajetí. Zemřel v zajatecké nemocnici ve městě Kragujevac v tehdejší Srbsku a byl pohřben na tamním vojenském hřbitově.

V roce 1916 nechala rakousko-uherská armáda na tomto místě vztyčit katafalk z kamenných kvádrů, na němž byla umístěna socha spícího lva od italského sochaře Erminiho Doriho. Tato socha byla původně určena pro nedokončený chrám a mauzoleum krále Petra I. Karađorđeviče a byla ukořistěna během válečných událostí. V roce 1942 vytvořil architekt Euden Kleti pod tímto památníkem ústřední hrobku pro padlé vojáky první světové války. Mezi zde pohřbenými spočinuly také ostatky Martina Sarana.

SVAK JAN *13. 1. 1876 –

Narodil se dne 13. ledna 1876 domkaři Josefu Svakovi a jeho manželce Josefě, rozené Pavlíkové z Palačova. Rodina žila v domě čp. 145, kde vyrůstal po boku svých sourozenců Barbory (*1859), Josefa (*1865), Roziny (*1867), Františky (*1870), Anežky (*1878 – †1881) a Františka Augustina (*1883). Po smrti otce převzal hospodářství nejstarší bratr a on mu pomáhal jako nádeník. Po úmrtí matky opustil Zubří. Narukoval jako voják k 9. pěšímu pluku, s nímž byl nasazen na ruskou frontu, kde padl do zajetí. Byl internován v zajateckém táboře Suchožka (Сухожка) v Tambovské oblasti v evropské části Ruska. Od té doby je veden jako nezvěstný. Na základě rozhodnutí Krajského soudu v Novém Jičíně byl úředně prohlášen za mrtvého ke dni 31. prosince 1919.

SVAK JAN *30. 5. 1895 – †2. 6. 1915

Svobodný syn domkaře Josefa Svaka a jeho manželky Anny, dcery domkaře Františka Juříčka, se narodil dne 30. května 1895. Byl synovcem Jana Svaka (*1876 –) a vyrůstal v domě čp. 145 spolu se sourozenci: Marií Veronikou (*1890), Rozálií (*1891), Josefem (*1893), Františkem (*1897), Annou (*1899), Anežkou (*1902) a Vincencí (*1904 – †1905). Po vchození školy se vyučil zedníkem a před odvodem pracoval jako pomocný zedník na stavbách. Dne 23. února 1915 narukoval jako pěšák k 25. zeměbranceckému pěšímu pluku. Krátce poté byl přeřazen k 3. rotě 18. pěšího pluku, s níž byl nasazen na ruskou frontu. Padl 2. června 1915 na bojišti u Lipniku (dnešní Polsko).

SVAK JOSEF *1893 – †18. 3. 1915

Narodil se roku 1893. Byl domovsky příslušný do Zubří. Pracoval se jako zedník. Narukoval jako vojín k 6. rotě 3. pěšího pluku. Zemřel 18. března 1915. *(Dosud se nepodařilo dohledat přesné datum ani místo jeho narození, místo pobytu, ani okolnosti jeho úmrtí.)*

ŠIMURDA JAROSLAV *2. 7. 1899 – †27. 9. 1918

Narodil se dne 2. července 1899 vdově po Josefu Pavelkovi, Františce Pavelkové, rozené Saranové. V roce 1902 jej jeho otec, sedlák Michal Šimurda ze Zubří, legitimizoval sňatkem s jeho matkou. Vyrůstal v domě čp. 50, obklopen početnou sourozeneckou rodinou z předchozích manželství obou rodičů – Františkou (*1885), Andělou (*1889), Rozálií (*1892), Vincentem Cyrilem (*1883), Ludvíkem (*1885), Františkou (*1887), Rozálií (*1891), Michalem (*1893) a Vincencí (*1895). Pracoval na rodinném hospodářství i po smrti otce. Dne 10. února 1917 byl jako vojín odveden do c. k. armády. Dne 27. září 1918 tragicky zahynul na nádraží v Hulíně při pokusu naskočit do rozjíždějícího se vlaku. Poslední odpočinek nalezl 2. října 1918 na hřbitově v Zubří.

ŠIMURDA JOSEF *18. 3. 1896 – †12.–13. 5. 1917

Svobodný syn hofera Michala Šimurdy a jeho manželky Veroniky, rozené Hrachovcové, se narodil dne 18. března 1896 v domě čp. 4, kde vyrůstal společně se svými sourozenci Rozálií (*1883), Ludvíkem (*1887), Rudolfem (*1898) a Ludvíkem (*1901 – †1901). Vyučil se obuvníkem. Dne 28. října 1915 narukoval jako pěšák k 1. rotě 42. zeměbranceckého pěšího pluku. Zemřel na následky zranění mezi 12. a 13. květnem 1917. *(Dosud se nepodařilo dohledat okolnosti jeho úmrtí.)*

ŠIMURDA VÁCLAV *1883 – †1. 9. 1917

Narodil se v roce 1883 a domovsky byl příslušen do Zubří. *(Dosud se nepodařilo dohledat přesné datum ani místo jeho narození, místo pobytu.)* Pracoval jako dělník a byl ženatý. Narukoval jako střelec k 11. rotě 25. střeleckého pluku, s níž byl nasazen na italskou frontu. Zemřel 1. září 1917 na průstřel hlavy na bojišti u vesnice Podlešky, Tolmein v oblasti Přímoří (dnešní Slovinsko), kde během první světové války probíhaly tvrdé a intenzivní boje na řece Soči (Isonzu). 4. září 1917 byl pohřben v Podlešce.

ŠIMURDA VINCENC CYRILL *5. 7. 1883 – †31. 8. 1917

Syn sedláka Michala Šimurdy a jeho první manželky Rozálie, rozené Saranové, dcery sedláka Michala Sarana ze Zubří, se narodil dne 5. června 1883 v domě čp. 50, stejně jako jeho nevlastní bratr Jaroslav Šimurda. Po ukončení školní docházky se živil jako cihlářský dělník. V roce 1913 se oženil s vdovou po Josefu Mikulenkovi, Františkou, rozenou Holišovou (*1874) z domu čp. 104. Dne 23. dubna 1914 narukoval jako vojín k 11. rotě 25. zeměbranceckého pěšího pluku, s níž byl nasazen na italskou frontu. Padl 31. srpna 1918 u městečka Feltre, ležícího na úpatí Dolomit v severní Itálii.

TYDLAČKA PAVEL *12. 2. 1879 – †3. 5. 1915

Narodil se dne 12. února 1879 v domě čp. 18 na Halenkově do rodiny domkaře a kováře Pavla Tydlačky a jeho manželky Marianny, rozené Dobešové. Byl domovsky příslušný do obce Halenkov na Vsetínsku, avšak v roce 1907 se přestěhoval do Zubří. Zpočátku pracoval jako tovární dělník v Kopřivnici a od roku 1910 se živil jako stavební dělník v Zubří. V roce 1908 se oženil s Františkou Ondřejovou (*1883), sestrou Josefa Ondřeje (*1893 – †1915). Manželé spolu měli čtyři děti: Josefa (*1908 – †1908), Pavla (*1909), Františka (*1911) a Josefa (*1913 – †1918). Narukoval jako voják k 9. rotě 25. zeměbranceckého pěšího pluku, s nímž byl nasazen na ruskou frontu. Zemřel 3. května 1915 v obci v Ujście Jezuićkie v Haliči (dnešní Polsko). O dva dny později byl pohřben tamtéž.

TOVARYŠ ANTONÍN *28. 3. 1900 – †12. 10. 1918

Syn svobodné matky Anny Tovaryšové se narodil dne 28. března 1900 v domě čp. 102. V roce 1909 se jeho matka provdala za Františka Sarana (*1879) a přestěhovali se do domu čp. 14, kde vyrůstal spolu se svými nevlastními sourozenci Františkem (*1911 – †1913), Jaroslavem (*1913) a Františkem (*1915). Živil se jako řemenářský pomocník. Byl svobodný. Dne 7. února 1918 narukoval k 25. zeměbranceckému pěšímu pluku, později byl přeřazen k polnímu dělostřeleckému pluku č. 4. Byl nasazen na italskou frontu. Padl 12. října 1918, přibližně 300 metrů západně od města Cison del Grappa v provincii Belluno. Pohřben byl na vojenském hřbitově ve městě Piovega di Sotto.

TOVARYŠ VINCENC *27. 7. 1877 – †27. 5. 1915

Svobodný syn domkaře Jana Tovaryše a jeho manželky Veroniky, rozené Tvarůžkové, se narodil dne 27. července 1877. Vyrůstal v domě čp. 34 spolu se svými sourozenci Janem (*1868), Františkem (*1871), Annou (*1873), Josefem (*1875), Michalem (*1879 – †1890) a Ludvíkem (*1881 – †1882). Pracoval jako sluha mimo Zubří. Narukoval jako voják k 6. rotě 3. pěšího pluku. Zemřel 27. května 1915 na srdeční slabost v posádkové nemocnici č. 5 v Brně. Podle lékařského záznamu byl pohřben do hrobu č. 287 na Ústředním hřbitově v Brně.

TOVARYŠ VOJTĚCH *22. 8. 1878 – †27. 6. 1916

Narodil se dne 22. srpna 1878 do rodiny hofera Michala Tovaryše a jeho manželky Barbory, dcery domkaře Jana Fabiána. Byl jedním z dvojčat, jeho bratr Ludvík však zemřel ještě téhož roku. Rodina žila v domě čp. 35, kde vyrůstal spolu se sourozenci Michalem (*1870), Veronikou (*1872), Františkou (*1876), Ludvíkem (*1881 – †1884), Emilií (*1883), Annou (*1886 – †1886) a Annou (*1888). Živil se jako nádeník v polním hospodářství. V roce 1905 se oženil s Kateřinou Svakovou (*1882), dcerou půlpasekáře Josefa Svaka z domu čp. 316. Manželé společně žili v podnájmu u Josefa Pernici v domě čp. 296, kde se jim narodily děti Josefa (*1905), Marie (*1907), Ludmila (*1908 – †1908), Anděla (*1911), Helena (*1912 – †1914) a Bedřiška (*1914 – †1915). V roce 1914 narukoval jako voják k 3. pěšímu a následně byl převelen k domobranceckému pěšímu praporu č. 10, s nímž se dostal na italskou frontu. Padl v boji 27. června 1916 po zásahu granátem. Místo úmrtí na bojišti nebylo blíže určeno.

ULRYCH FRANTIŠEK *2. 4. 1873 –

Narodil se dne 2. dubna 1873 do rodiny domkaře Františka Ulrycha a jeho manželky Anny, rozené Benové. Vyrůstal v domě čp. 311 spolu se svými mladšími sourozenci Janem (*1875), Vincencem (*1878), Ludvíkem (*1880), Michalem (*1880 – †1880) a Josefem (*1881). Po smrti jeho matky se otec znovu oženil a rodina se rozrostla o další sourozence: Ludvíka (*1883 – †1888), Rozálii (*1885), Ludvíka (*1888 – †1890), Veroniku (*1891), Františku (*1894), Ludvíka (*1896), Vincencii (*1899) a Josefa (*1905). V mládí se živil jako kočí, později, po sňatku, pracoval jako nádeník v zemědělství. V roce 1908 se oženil s Veronikou Švecovou (*1882), dcerou svobodné matky Rozálie Švecové z domu čp. 374.

Po svatbě se manželé přestěhovali do domu čp. 384, kde se jim narodily tři děti: Josef (*1910), Adolfina (*1913) a František (*1915). V roce 1914 narukoval jako voják k 25. domobraneckému pěšímu pluku, s nímž byl nasazen na italskou frontu. Od 23. května 1917 byl veden jako nezvěstný, a proto byl po dvou letech úředně prohlášen za mrtvého.

VAŠEK FRANTIŠEK *1. 9. 1888 – †19. 7. 1915

Svobodný syn domkaře Jana Vaška a jeho manželky Anny, rozené Tovaryšové, se narodil v domě čp. 333, kde vyrůstal spolu se svými bratry Vincentem (*1882) a Josefem (*1890 – †1914). Pracoval jako dělník v továrně na výrobu železničních vozů v Šenově u Nového Jičína. Dne 16. prosince 1914 narukoval k pěšímu pluku č. 10, s nímž byl nasazen na ruskou frontu. Padl 19. července 1915 na bojišti u Popkowic (dnešní Polsko).

VAŠEK JOSEF *16. 11. 1890 – †27. 8. 1914

Bratr Vaška Františka se narodil 16. listopadu 1890 jako nejmladší dítě domkaře Jana Vaška a jeho ženy Anny, rozené Tovaryšové. Vyučil se zedníkem a před odchodem na frontu pracoval jako zednický pomocník na stavbách. Narukoval jako voják k 10. rotě 25. zeměbraneckému pěšímu pluku, s nímž byl nasazen na ruskou frontu. Padl 27. srpna 1914 na bojišti u Koty.

VLK JAN *25. 6. 1876 – †19. 12. 1915

Narodil se dne 25. června 1876 v domě čp. 69 do rodiny hofera Michala Vlka a jeho manželky Veroniky, rozené Bumbalové. Vyrůstal spolu se svými sourozenci Františkou (*1874), Josefem (*1879 - †1918), Michalem (*1882), Františkem (*1884), Rozálií (*1887), Veronikou (*1889), Ludvíkem (*1892 – †1893) a Kateřinou (*1894). Vyučil se zedníkem a tomuto řemeslu se věnoval i v dospělosti. V roce 1902 se oženil s Rozálií Pernicovou (*1878) z domu čp. 88. Manželé spolu žili v domě čp. 362, kde společně vychovali děti Josefa (*1902), Rozálii (*1903 – †1904), Julii (*1905), Žofii (*1907), Františka (*1909), Ludvíka (*1912) a Marii (*1914). V srpnu 1914 narukoval jako voják k 25. zeměbraneckému pěšímu pluku, s nímž byl nasazen na italskou frontu. Dne 23. ledna 1916 dorazila do Zubří zpráva od vojenské duchovní správy 25. zeměbraneckého pluku, že zemřel dne 19. prosince 1915 v nemocnici Div. san. Anstalt (Divisions-Sanitätsanstalt) 106 ve slovinské obci Paljšice. Pohřben byl na místním hřbitově v této malé horské vesnici.

VLK JAN *17. 2. 1879 – †14. 11. 1915

Syn domkaře a zedníka Jana Vlka a Anny, rozené Pšenicové, se narodil dne 17. února 1879. Rodina žila v domě čp. 86, kde vyrůstal spolu se svým jediným bratrem Vilémem (*1882). Vyučil se zedníkem a pracoval jako pomocný zedník na stavbách. V roce 1903 se oženil s Annou Žákovou (*1874), dcerou hofera Josefa Žáka. Manželé společně žili ve vlastním domě čp. 170, kde se jim narodili synové Emil (*1905) a Jan (*1909). Dne 3. srpna 1914 narukoval jako voják k 25. zeměbraneckému pěšímu pluku, s nímž byl nasazen na italskou frontu. Padl 14. listopadu 1915 během 3. bitvy na řece Soči, v boji u města Markotini poblíž Hradce v oblasti Přímoří (dnešní Itálie), kde byl také pohřben.

VLK JOSEF *3. 3. 1879 – †19. 6. 1918

Narodil se dne 3. března 1879 do rodiny Michala Vlka a jeho manželky Veroniky, rozené Bumbalové, v domě čp. 362, kde rodina později trvale žila. Byl mladším bratrem Jana Vlka (*1876 – †1915), který padl během války o tři roky dříve. Vyučil se zedníkem, ale po roce 1900 odešel do Moravské Ostravy, kde pracoval jako kočář u firmy Fiala a bydlel v domě čp. 18 v Horní polní ulici. V roce 1909 se oženil s Františkou Malířovou (*1887), dcerou topiče Františka Malíře z Moravské Ostravy, která pocházela ze stejného domu, kde tehdy bydlel. Manželům se téhož roku narodila dcera Emilie (*1909). V roce 1916 narukoval jako střelec ke kulometné rotě 25. střeleckého pluku, s nímž byl nasazen na italskou frontu.

Padl 19. června 1918 v boji u strategického výšinného bodu Montello v provincii Treviso v severní Itálii, kde byl také pohřben.

VLK JOSEF *7. 6. 1895 – †6. 5. 1919

Svobodný syn hofera a tesaře Michala Vlka a jeho manželky Veroniky, rozené Španihelové, se narodil dne 7. června 1879 v domě čp. 275. Později se jeho rodina přestěhovala do domu čp. 308, kde vyrůstal spolu se svým mladším bratrem Michalem (*1899). Vyučil se tesařem a před nástupem do armády pracoval jako tesařský pomocník. V roce 1915 narukoval jako střelec k 25. střeleckému pluku, s nímž byl nasazen na italskou frontu, kde padl do zajetí. Zemřel 6. května 1919 v zajateckém táboře v Janově na úplavici.

VLK VOJTĚCH *1. 6. 1892 – †31. 1. 1915

Svobodný syn hofera Michala Vlka a jeho ženy Kateřiny, dcery pasekáře Josefa Špetky, se narodil dne 1. června 1892 v domě čp. 228, kde vyrůstal spolu se svým bratrem Ludvíkem (*1881). Roku 1910 rodina bydlela už bez jeho bratra Ludvíka v podnájmu u Janoška v domě čp. 267. Živil se jako nádeník na polním hospodářství. Narukoval jako vojín k 1. rotě 3. pěšího pluku, s nímž byl nasazen na ruské frontě. Padl 31. ledna 1915 v boji u vesnice Mszanka, okresu Gorlice v Haliči (dnešní Polsko).

VRÁTNÝ JOSEF *28. 1. 1873 – †20. 8. 1917

Narodil se dne 28. ledna 1873 do rodiny hofera Josefa Vrátného a jeho manželky Veroniky, rozené Pavelkové. Vyrůstal v domě čp. 57 spolu se svými sourozenci Michalem (*1866), Veronikou (*1868), Františkem (*1875 – †1877) a Janem (*1877 – †1877). Živil se jako nádeník při polních pracích a přivydělával si výrobou březových metel. Po sňatku pracoval jako dělník při výrobě cihel. V roce 1896 se oženil s Rosálií Švecovou (*1863), dcerou pasekáře Jiřího Švece z domu čp. 353. Manželství zůstalo bezdětné. Po sňatku pracoval jako dělník při výrobě cihel. Narukoval jako vojín k 9. rotě 3. pěšího pluku, s nímž byl nasazen na italskou frontu. Padl 20. srpna 1917 v boji u Sela v oblasti Přímoří (dnešní Slovinsko) a jeho tělo bylo ponecháno na bojišti k pohřbení nepřátelskou stranou.

ZEMAN FRANTIŠEK *21. 8. 1898 – †9. 1. 1918

Svobodný syn domkaře Jana Zemana a jeho manželky Františky, rozené Tovaryšové, se narodil dne 21. srpna 1898 v domě čp. 107. Jako nejstarší syn vyrůstal v domě čp. 274 spolu se svými sourozenci Františkou (*1900), Josefou (*1902), Marií (*1903 – †1905), Veronikou (*1904 – †1906), Marií (*1906), Andělou (*1910) a Cecilíí (*1912 – †1914). Pracoval jako nádeník. V roce 1916 narukoval k 2. vozatajskému praporu. Zemřel 9. ledna 1918 ve vojenské nemocnici č. 3 (*Kriegsspital Nr. 3*) ve Vídni. Pohřben byl na Ústředním hřbitově ve Vídni, oddělení 91, řada 27, hrob č. 143.

ZEMAN JOSEF *22. 7. 1881 –

Narodil se dne 22. července 1881 do rodiny hofera a ševce Michala Zemana a jeho manželky Roziny, rozené Vlčkové. Vyrůstal spolu se sourozenci Vojtěchem (*1883 – †1883), Annou (*1886), Vojtěchem (*1888), Františkem (*1891), Barborou (*1897) a Aloisem (*1904). Vyučil se krejčím. V roce 1907 se oženil s Josefou Kolečkovou (*1887), dcerou domkaře Josefa Kolečka z domu čp. 94. Manželé spolu bydleli v nájmu u Michala Pšenici v domě čp. 86 a měli tři děti: Marii (*1908), Adolfa (*1910) a Ludmilu (*1913). Narukoval jako vojín k 17. praporu polních myslivců, s nímž byl nasazen na ruskou frontu. Od roku 1914 byl veden jako nezvěstný, naposledy se ozval 12. listopadu 1914 z Katowic v Haliči (dnešní Polsko). Později byl úředně prohlášen za mrtvého.

ZEMAN JOSEF *27. 8. 1886 – †19. 4. 1915

Svobodný syn pasekáře Františka Zemana a jeho manželky Anny, rozené Janoškové, se narodil dne 27. srpna 1886 v domě čp. 329. Později se rodina přestěhovala do domu čp. 242, kde vyrůstal spolu se svými sourozenci Františkem (*1888), Annou (*1890), Františkou (*1892), Veronikou (*1894 – †1895), Janem (*1897), Josefou (*1899), Amálií (*1901), Aloisem (*1903), Antoníí (*1905), Jaroslavem (*1907), Ludvíkem (*1911 – †1911) a Ludvíkem (*1913). Živil se jako nádeník na rodinném hospodářství. Narukoval jako voják k 11. polní rotě 3. pěšího pluku, s nímž byl nasazen na ruskou frontu. Onemocněl břišním tyfem a byl hospitalizován v záložní nemocnici I. v Jaroslau, která byla později přemístěna do maďarského Eperjesu. Zemřel 19. dubna 1915 a byl pohřben Eperjesu (dnešní Prešov, Slovensko).

ZEMAN VINCENC *29. 4. 1880 – †27. 8. 1915

Narodil se dne 29. dubna 1886 do rodiny domkaře Josefa Zemana a jeho manželky Rozálie, dcery svobodné matky Mariny Machové. Vyrůstal v domě čp. 234 se svými sourozenci Barborou (*1871), Annou (*1873 – †1901), Rozálií Marií (*1875), Josefem (*1877), Františkou (*1882), Marií (*1884) a Andělou (*1887). Vyučil se zedníkem a pracoval jako zednický pomocník na stavbách. V roce 1910 se oženil s Annou Švecovou (*1882), dcerou hofera Michala Švece z domu čp. 312, kde manželé později také bydleli. Spolu měli dvě dcery: Marii (*1911) a Františku (*1913). Narukoval jako voják k 3. pěšímu pluku. Padl 27. srpna 1915 na bojišti (místo neuvedeno).

PRAMENY:

Údaje o počtu padlých byly publikovány v retrospektivním záznamu kroniky obce Zubří. Podle této kroniky padlo nebo zemřelo na následky válečných zranění celkem 65 osob. Tento údaj tvoří základ prvního jmenného seznamu, k němuž dalších 16 jmen přidal pan Koláček.

V roce 2006 byl publikován první ucelený soupis padlých vojáků z okresu Vsetín, kde je i Zubří, který sestavil badatel René Šobora. Tento soupis vyšel ve Sborníku Státního okresního archivu Vsetín, svazek 2. Přestože je tento seznam dnes již překonán, autorova práce si zaslouží velké uznání. René Šobora prošel značné množství pramenů, avšak tehdy byla řada dokumentů fyzicky nedostupných, natož digitálně zpřístupněných, což dnes považujeme za samozřejmost.

Při sestavování této publikace byl využit zmíněný seznam René Šobory a dále prameny uložené ve Státním okresním archivu Vsetín (zejména Seznam domobranecky odvedených). Využity byly rovněž materiály zpřístupněné prostřednictvím internetových stránek Moravského zemského archivu v Brně (sčítací operáty z let 1880, 1890, 1900 a 1910), Zemského archivu v Opavě (matriky římskokatolické farnosti Zubří, Vidče a jiné) a Vojenského ústředního archivu v Praze (dostupné také na Digitální badatelně Ministerstva obrany ČR).

Další doplňující informace byly dohledány v knize Zašová v proměnách času od kolektivu autorů, zvláště v kapitole věnované období první světové války, kterou zpracoval Mgr. Zdeněk Pomkla.

VYSVĚTLIVKY:

Domkář (domkař) – člověk vlastníci domek se zahradou, hospodařící na něm a na panských polích.

Hofer, podruh – obyvatel vesnice, který neměl ve vlastnictví žádnou půdu ani chalupu a žil v podnájmu v cizím domě. Zpravidla se také najímaný na různé práce, od pomoci na poli přes službu u panského dvora apod.. Na Moravě označován hofer z německého z Hofherr, protože obývali stavení na dvoru.

Chalupník = půlpasekář – majitel chalupy a 1/4 lánu (čtvrtinový osedlý). Podle Ottova slovníku naučného: „Chalupník sluje u nás usedlík, mající chalupu a nejvýše 20 korců polí výsevku na rozdíl od sedláka nebo domkaře“.

Nádeník - označení pro člověka, který se živí jako pomocník, dělník, či pomocný dělník, anebo se takto může označit osoba bez trvalého zaměstnání, která se nechávala každý den najímat na krátkodobé práce. Zpravidla nebývá vyučen žádnému řemeslu.

Pasekář - drobný zemědělec působící v horských oblastech. Získával půdu tak, že vyklučil část lesa, odstranil pařezy a kamení, aby ji mohl využít k pěstování plodin. Vzniklé paseky se nacházely převážně na svazích hor a kopců, kde byla půda méně úrodná než v nížinách. Kromě pěstování základních zemědělských plodin využíval pasekář tyto plochy také k pastvě ovcí a krav.

Trokař - řemeslník, který vyráběl troky či necky.

JAK SE HLEDAJÍ ÚDAJE O PADLÝCH.

Mgr. Zdeněk Pomkla

V dnešní době je hledání jmen padlých za I. světové války mnohem jednodušší než dříve, ale i tak vyžaduje hodiny a hodiny studování různých archivních dokumentů, novin, knih, ale také i internetových evidencí.

Při hledání musí badatel počítat s různými nástrahami. Vzdálený zapisovatel mnohdy ani netušil, jaký je správný název obce, jejíž jméno slyšel poprvé v životě. Při přepisu seznamů padlých mohlo dojít ke zkomolení jména. Mnozí si nedělali těžkou hlavu s používáním zejména písmen i/y v příjmeních. Také občas nebyla přesně identifikována obec a zemřelý byl připsán k Zubří v jiném okrese.

Patrně nejjednodušší je začít se studiem dokumentů uložených ve Státním okresním archivu Vsetín. Některé z nich jsou zpřístupněny i v rámci internetových stránek Moravského zemského archivu Brně, jehož je vsetínský archiv součástí.

Zpravidla první poválečný seznam padlých obsahuje obecní kronika. Bohužel často jde pouze o jména, v lepším případě doplněné o číslo popisné. Tak je tomu i v případě Zubří. Podle kroniky postupem času narukovalo více než 600 mužů, z nich padlo, zemřelo na následky zranění nebo nemoci 65 mužů.

První soupis vznikl v roce 1999 zásluhou pana Kolářka, místního historika a muzejníka, který jej zveřejnil ve zvláštní příloze Zuberských novin pod názvem *Povídání o Zubří – Volné vyprávění o historii valašské obce Zubří od jejího založení až do dnešních dnů*.

Data narození se nejlépe ověřují v rodných matrikách uložených v Zemském archivu v Opavě ve fondu Sběrka matrik Severomoravského kraje, přístupné na webových stránkách www.archives.cz. V některých případech si faráři do zápisu o narození vpisovali poznámku o úmrtí ve válce, nedělali to bohužel všichni. Badatel ovšem musí počítat s tím, že matriky tehdy vedly jednotlivé fary, při hledání je tedy velmi důležitý údaj, jakého byl padlý vyznání. Nejběžnější jsou tak matriky katolické, luterské, helvétské a pro bezvěrce, které vedl okresní úřad.

K dohledání základních údajů o životě před válkou je možné využití dokumenty uložené ve Státním okresním archivu Vsetín, zejména v archivních fondech Archiv obce Zubří a Okresní úřad Valašské Meziříčí, ve kterém jsou mimo různých vojenských evidencí uloženy sčítací operáty z roku 1910, které jsou online přístupné na stránkách Moravského zemského archivu v Brně <https://www.mza.cz/scitacioperaty/>. Záznamy za jednotlivá čísla popisná obsahují údaje o všech obyvatelích domu, kteří byli přítomni v den sčítání lidu. Nalezneme tak mimo jména, data a místa narození, domovské obce, také rodinné vztahy (dcera, vnuk atd.), náboženské vyznání, ale i hlavní, případně vedlejší zaměstnání. U osob, které se narodily jinde, je uveden rok příchodu do obce.

Ve fondu Okresní soud Rožnov pod Radhoštěm se bohužel nedochovaly rejstříky „A“ (pozůstalostních spisů), Dochované pozůstalostní spisy padlých vojáků jsou zmíněny v inventáři k fondu.

Velkou pomocí jsou prameny zpřístupněné online Vojenským ústředním archivem v Praze. Patrně nejpřesnější údaje v případě úmrtí obsahují vojenské matriky, v současné době jsou nejlépe přístupné v Digitální studovně Ministerstva obrany České republiky na stránkách <https://www.digitalniknihovna.cz/dsmo>. Pro badatele z Valašska jsou nejdůležitější úmrtní matriky kroměřížských pluků, do kterých rukovala velká část mužů z tehdejšího

okresu Valašské Meziříčí. Jednalo se o 3. pěší pluk a 25. zeměbranecký pěší pluk (od roku 1917 25. střelecký pluk). Matriky jsou však evidovány pod názvy československých pluků, proto matriky 25. zeměbraneckého pěšího pluku jsou uváděny už jako „Matriky pěšího pluku 27 a předchůdců“. Záznam v úmrtní matrice obsahuje kromě data úmrtí zpravidla podrobnější údaje o jednotce (číslo roty), místo narození či domovskou příslušnost, ročník narození, stav, vyznání. Je zde velmi často uvedena příčina smrti, a také místo pohřbení. Na vojenské matriky navazuje tzv. bílá kartotéka padlých, sestavená po válce z dokumentů vojenské správy a také databáze padlých, obě přístupné na stránkách <http://www.vuapraha.cz>. Samozřejmě ani jedna z databází neobsahuje kompletní seznamy, už při přepisu docházelo k chybnému čtení zejména míst úmrtí. Na již zmíněných webových stránkách Digitální studovny Ministerstva obrany ČR se nachází titul Verlustliste ausgegeben am – Seznam ztrát vydaný, který vydávalo ministerstvo války v letech 1914–1919 (seznamy padlých, zajatých, raněných či nezvěstných jsou celkem na 39 144 stranách). Údaje získávané v průběhu války ovšem mohou být nepřesné nebo zavádějící. Využití také ztěžuje ne zcela dokonalý strojový převod textu do digitální podoby, který obsahuje množství chyb, způsobených zejména ne vždy dobrým fyzickým stavem předlohy. Pomoc představuje nahlédnutí do stejné publikace zveřejněné na stránkách Rakouské národní knihovny.

Zajímavým pramenem mohou být také stránky <https://valecnehroby.army.cz>, které spravuje Ministerstvo obrany ČR, odbor pro válečné veterány. V této evidenci nejsou vedeny pouze skutečné válečné hroby, ale i pomníky, památníky a pamětní desky a na nich vytesána jména padlých. Součástí databáze je i pochopitelně neúplná evidence válečných hrobů mimo území České republiky, což může být nápomocno zejména při dohledávání míst posledního odpočinku legionářů.

Jistým problémem je určení data úmrtí u nezvěstných osob. Pokud se podaří dohledat prohlášení za mrtvého, badatelé většinou uvádí úředně stanovené datum (soudy mohly přistoupit k prohlášení za mrtvého nejdříve po dvou letech od poslední zprávy). Proto se u některých padlých rakouskouherských vojáků mohou objevovat roky 1919, 1920 i pozdější.

Také u zajatců v Itálii se může vyskytnout úmrtí v roce 1919. Během války byla značně poškozena místní železniční síť, na konci války se rozšířila tzv. španělská chřipka, samotný italský stát měl jiné priority, a tak mnozí váleční zajatci museli čekat na transport domů i dlouhé měsíce. Někteří z nich už jako občané Československa zemřeli v zajateckých táborech na následky předchozích válečných útrap nebo epidemií.

V letech 1914–1918 vycházely ve Valašském Meziříčí katolické Noviny zpod Radhoště. V letech 1914–1915 byly zpravidla publikovány jen výtahy ze seznamů ztrát, od roku 1916 už se zřídka objevují i články o konkrétních padlých.

Od doby konce první světové války uplynulo už více než sto let. Mnoho pramenů je již ztracených, vojenské záznamy mohou obsahovat chyby, bohužel jiné doklady se už ve většině případů nedochovaly. Může se tedy stát, že se bližší údaje o padlém dohledat nepodaří.

Přebal brožury

Podobenka Ferdinanda Hřivy a jeho přítele z dragounského pluku, zasláná jeho matce spolu s dopisem.

21/5. 1916

S Bohem na shledanou

„Milá maminko

Srdečně Vás pozdravuji a sděluji Vám, že jsem zdráv a mám se dosti dobře možna, že přijedu před svátky na orláb na sena 14 dni. Jsem vám psal korenop. Lístek nevím jestli jste ho dostali. Od Štěpána jsem psaní dostál a Vinckovi i Antoninovi jsem hned psal. Pozdravte Vincku a Koláčky, Svaky, Cabáky, Mikulenky, Jos. Divína, tetku Rozinu, Pernice, a celou rodinu. Mikulenky pozdrav. Posílám Vám mojí podobenku s kamarádem, kdyby jste mi bývali poslali alespoň chleba, ale než přijedu uchystejte něco. Co je u nás nového mi odpište a pozdrav na M. Vančurovou z Zašové.

S posledním pozdravem Váš syn Ferdinand“

(Soukromý archiv Filipa Krupy)

